

Forslaget til folketingsbeslutning er vedtaget og vil nu blive sendt til udenrigsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 5:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks indgåelse af overenskomst af 2. februar 2007 mellem Kongeriget Danmarks regering sammen med Færøernes landsstyre på den ene side og Islands regering på den anden side om den maritime afgrænsning i området mellem Færøerne og Island.

Af udenrigsministeren (Per Stig Møller).
(Fremsættelse 28.11.2007. 1. behandling 07.02.2008. Betænkning 22.04.2008).

Kl. 15:01

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 15:01

Afstemning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse, og afstemningen er startet.

Afstemningen slutter.

For stemte: 111 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL, NY og Gitte Seeberg (UFG)), imod stemte: 0, hverken for eller imod stemte: 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er vedtaget og vil nu blive sendt til udenrigsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) Forhandling om redegørelse nr. R 7: Redegørelse om Europarådets virksomhed og Danmarks deltagelse heri.

(Anmeldelse 09.04.2008. Redegørelsen givet 09.04.2008. Meddelelse om forhandling 09.04.2008).

Kl. 15:02

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører er Venstres ordfører, og det er hr. Michael Aastrup Jensen.

Kl. 15:02

(Ordfører)

Michael Aastrup Jensen (V):

Jeg vil gerne på Venstres vegne takke udenrigsministeren for en rigtig god og grundig skriftlig redegørelse, der har givet Folketinget et godt overblik over de aktuelle sager, der for tiden finder sted i Europarådet.

Ministerens har med redegørelsen for alvor understreget, hvor vigtig en rolle samarbejdet landene imellem i Rådet er.

Kerneområderne menneskerettigheder, demokrati og retssikkerhed er vitale og kommer ikke af sig selv, hvilket vi i de senere år desværre har måttet sande, også i udpræget nærhed af Europa.

Vi må konstatere, at debatten sidste år om, hvorvidt Europarådet er berettiget til at eksistere, ikke længere er aktuel. Europarådets spiller til stadighed en større rolle i at varetage de europæiske kerneværdier: demokrati, retssamfund og rettigheder. Dette betyder også, at Rådet fremstår som en central del i det samarbejde, der skal sikre stabilitet i Europa.

Intereuropæisk kulturmøde er noget, vi naturligvis skal værne om for at sikre et Europa, der bevæger sig i den retning, hvad angår menneskerettigheder, demokrati og retstilstand.

Det er en fundamental del af det europæiske samarbejde, at vi formår at sprede tanker om frihed, rettighed og demokrati. Rådet har igennem sit virke desværre måtte erkende, at dette arbejde er nødvendigt, da man ikke skal langt ud over de europæiske grænser for at konstatere, at fundamentale frihedsrettigheder ikke respekteres.

Rådet har bl.a. beskæftiget sig meget med Rusland, der endnu ikke har ratificeret protokol 14 til Den Europæiske Menneskerettighedskom-

mission. Dette er naturligvis yderst problematisk, eftersom Rusland som en stormagt og ikke mindst medlem af Europarådet bør gå forrest i kampen for individuelle rettigheder. Derfor har Rådet presset russerne, hvilket har ført til, at den russiske delegationsformand over for Rådet har tilkendegivet, at Rusland fremover vil arbejde aktivt for en ratificering. Denne tendens understøttes af en nyvalgt Duma, der har besluttet sig for at se på den europæiske udvikling med nye øjne.

Det er imidlertid stadig vigtigt, at vi presser på for at sikre en fortsat stabil udvikling i Rusland til glæde for et samlet Europa. Vi kan håbe, at de tider, hvor russerne agerede arrogant i forhold til Europarådets arbejde, vil være ovre, og at man vil indgå i et positivt og ikke mindst konstruktivt samarbejde. Ratificeringen af protokollen vil jo effektivisere arbejdsgangene ved Menneskerettighedsdomstolen med 25 pct., hvilket naturligvis vil tage toppen af presset på Domstolen.

Ikke desto mindre må vi erkende, at presset på Domstolen, der i disse år stiger mere end ventet, er af et sådant omfang, at yderligere tiltag er nødvendige. Således støtter vi op om at tilføre Domstolen yderligere midler, også selv om det vil betyde en stigning i realvæksten i bidrag. Vi finder imidlertid Domstolens arbejde så vigtigt for et demokratisk Europa, at vi *må* bære denne økonomiske byrde.

I Venstre bifalder vi, at Europarådet med dets position som foregangsinstitution for demokrati og retssamfund udgør et forum for både EU-medlemmer og ikke-EU-medlemmer. Hermed kan disse mødes og ved hjælp af gensidig påvirkning skabe en konstruktiv dialog, der er til fælles bedste.

Europarådet udgør derudover en platform for lande, der ønsker optagelse i EU, hvilket vi senest så med indlemmelsen af Bulgarien og Rumænien i EU. Europarådet er dermed også en platform i sikringen af europæiske værdier, hvilket vi skal udnytte aktivt for at sikre disse værdier mod truslen udefra.

Europarådet kritiserer medlemsstaterne, når disse ikke lever op til de forpligtelser, de har indgået. Dermed agerer Rådet som en monitoreringsmekanisme og fungerer dermed som vagthund for de fundamentale menneskerettigheder i Europa. Nogle vil måske anse en decideret vagthund for overflødig i vores del af verden. Ikke desto mindre finder Venstre, at det er nødvendigt med et kritisk og uvildigt syn på med-

lemsstaterne, idet vi hermed til stadighed er opmærksomme på de rettigheder, vi til tider tager for givet. Især finder vi initiativerne vedrørende interkulturel dialog og demokratiprocesser interessante, og vi må tilkendegive, at dialogen om fremtidens demokrati virker rigtig spændende.

Grundprincipperne for Europas succes markedsfører vi i verden omkring os gennem Europarådet, og alt i alt er Europarådet som model noget, vi kan tilslutte os – også i fremtiden.

Kl. 15:07

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller): Det giver foreløbig anledning til tre korte bemærkninger, først fra hr. Mogens Jensen.

Kl. 15:07

Mogens Jensen (S):

Jeg deler jo fuldstændig Venstres ordførers begejstring for det arbejde, der laves i Europarådet; det er vi fuldstændig enige om. Og jeg tror måske også, at jeg kan få Venstres ordfører til at være enig i, at vi selvfølgelig også i Danmark, når der bliver sat et kritisk lys på os fra Europarådets side, skal tage hensyn til det, og derfor vil jeg godt spørge Venstres ordfører, hvordan Venstres ordfører har det med, at menneskerettighedskommissæren her ved sit eftersyn i Danmark i 2007 bl.a. pegede på den lave starthjælp som et problem for Danmark og på den måde, vi behandler familier på i asylcentre.

Jeg kunne også tænke mig at spørge Venstres ordfører om den resolution, vi vedtog – også med ordførerens stemme, tror jeg – her i januar om oppositionens rettigheder i demokratiske parlamenter. Hvordan forholder ordføreren sig til det? Mener ordføreren, at Danmark også skal overholde de retningslinjer, som vi vedtog i den parlamentariske forsamling med ordførerens stemme?

Kl. 15:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller): Så er det ordføreren.

Kl. 15:09

Michael Aastrup Jensen (V):

Til hr. Mogens Jensen vil jeg først til det sidste om oppositionens rettigheder sige, at jeg har bemærket det ritzautelegram, der er kommet ud om det fra den socialdemokratiske ordførers side, og hvad der vil komme ud af den eventuelle undersøgelse, er selvfølgelig noget, jeg ser med spænding på; det må selvfølgelig give stof til eftertanke. Men før den undersøgelse er færdig, vil jeg heller ikke stå og sige, hvad Venstre mener om den; det må vores ordfører i det pågældende udvalg jo så komme frem til.

Men det ser spændende ud, og det leder mig jo også hen til det, som der blev spurgt om først, nemlig hvordan vi så skal håndtere det, når der bliver uddelt kritik af Danmark. Jeg prøvede faktisk at få det ind i min ordførertale, ved at jeg sagde, at vi som medlemsstater faktisk skal tage sådan noget alvorligt. Det nytter ikke noget, at vi som dansk nation så går hen og kritiserer Rusland med hensyn til demokrati, går hen og kritiserer andre lande med hensyn til demokrati eller lignende, hvis ikke vi også selv så at sige kan tage tingene til os. Så jeg synes, det er vigtigt, at vi lægger vægt på sådan noget.

Kl. 15:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det hr. Mogens Jensen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 15:10

Mogens Jensen (S):

Jeg forstod Venstres ordfører på den måde, at Venstres ordfører selvfølgelig er enig i de retningslinjer, som ordføreren har stemt for på parlamentets samling nede i Strasbourg her i januar måned.

Er Venstres ordfører så også enig i, at Danmark sådan set så også bør efterleve de regler? Det kan Venstres ordfører udmærket godt svare på uden at skulle konsultere andre, for man har jo selv stemt for, så jeg vil bare lige høre, om det ikke er tilfældet. Og mener Venstres ordfører så ikke helt konkret, at man skal tage fat i nogle af de kritikpunkter, som menneskerettighedskommissæren også har rejst, og gøre noget ved dem?

Kl. 15:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 15:10

Michael Aastrup Jensen (V):

Jamen i forhold til oppositionens rettigheder er det jo noget, der ligger mig meget nær. Vi kan jo komme i sådan en situation, at selv Venstre vil være et oppositionsparti – jo om mange, mange, mange år – og derfor er det selvfølgelig vigtigt, at oppositionen har så gode arbejdsvilkår som overhovedet muligt.

Nu kan jeg forstå på ordføreren, at man ønsker, at der skal laves en undersøgelse om det. Og vi vil selvfølgelig se, hvad resultatet af den undersøgelse, hvis det bliver tilvejebragt, så bliver, men jeg vil ikke her på stående fod stå og sige, at jeg ønsker at forandre Folketingets forretningsorden og lignende. Det har vi heldigvis en ordfører på det område til, og det hører så ind under den ordførers område.

I forhold til menneskerettighedskritikken, der er kommet, synes jeg, at vi skal tage det alvorligt, selvfølgelig skal vi det. Og jeg har også forstået, at vi snart kan forvente, at der kommer et besøg mere, igen, og jeg synes, det er vigtigt, at vi har en dialog om det. Men selvfølgelig er det jo en dialog, som også gør, at vi også kan fortælle, hvad vi mener om tingene; sådan skal det selvfølgelig også gerne være.

Kl. 15:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning, og den er fra hr. Morten Østergaard.

Kl. 15:11

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes, det er godt, at hr. Michael Aastrup Jensen på Venstres vegne meddeler, at man tager Europarådet alvorligt, og at man også mener, at de lande, som er gamle demokratier, også skal lytte til de overvågningsinstrumenter, der er i spil. Det kan man også læse af redegørelsen.

Man kan ikke læse så meget om, hvad det er for en kritik, regeringen har modtaget fra menneskerettighedskommissæren; det er faktisk overhovedet ikke nævnt.

Men da jeg ved, at hr. Michael Aastrup Jensen tager det meget alvorligt, så kunne han måske lige ride op, hvad det er for en kritik, som menneskerettighedskommissæren har givet af Danmark, bare sådan tre, fire, fem punkter – der er nok at tage af, kan jeg fortælle. Så altså, når man nu tager det så alvorligt, hvad er det, vi diskuterer, og hvad er kritikken fra menneskerettighedskommissæren?

Kl. 15:12

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 15:12

Michael Aastrup Jensen (V):

Selv om hr. Morten Østergaard endda er medlem af den samme gruppe i Europarådet, som jeg er, så er vi jo langt fra hinanden politisk – i hvert fald nogle gange – i det danske parlament, og derfor ønsker jeg ikke at indgå i det parade-spil.

Jeg har sagt ligeud, at jeg selvfølgelig synes, det er vigtigt, at vi tager de kommentarer og kritikpunkter og lignende, der kommer fra Europarådet, alvorligt, og at vi diskuterer det, men det betyder selvfølgelig ikke, at vi altid er enige i de kritikpunkter. Vi er uenige i nogle af de kritikpunkter, der er kommet, og det synes jeg også at vi skal have ret til at være.

Kl. 15:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det hr. Morten Østergaard for endnu en kort bemærkning.

Kl. 15:13

Morten Østergaard (RV):

Det, jeg synes er lidt overraskende, er, at man i redegørelsen har fundet plads til ligesom at fremdrage den ros, man fik fra menneskerettighedskommissæren, om, at der var foregået ting, siden den forhenværende kommissær, Gil-Robles, var i Danmark; der har man lige fundet anledning til at fremdrage, at man får ros.

Men så er der det med kritikken. Det har man så ikke fundet anledning til lige at eksplicite, og det er jo derfor, jeg spørger hr. Michael Aastrup Jensen: Når Venstres ordfører ellers tager kritik fra Europarådets forskellige overvågningsinstrumenter meget alvorligt, hvad er det så præcis for nogle punkter i kritikken, som hr. Michael Aastrup Jensen er uenig i? For det ville jo fremme en seriøs diskussion, hvis hr. Michael Aastrup Jensen kunne komme med nogle eksempler på ting, som han var uenig i i den kritik, som menneskerettighedskommissæren har fremlagt. Og jeg siger det jo, fordi det vel er svært at tage det med at tage tingene alvorligt alvorligt, hvis man ikke engang ved, hvad det er, vi taler om.

Kl. 15:14

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 15:14

Michael Aastrup Jensen (V):

Jamen så har hr. Morten Østergaard jo desværre ikke hørt efter. Og nu er han jo ellers liberal – i hvert fald medlem af den liberale gruppe nede i Europarådet – og det er lidt sørgeligt, at han så beviser, at han ikke lytter efter, for hr. Mogens Jensen spurgte jo selv ind til det tidligere, altså spørgsmålet om starthjælpen, om 24-års-reglen og andre elementer, hvor vi fra regeringspartiernes side har en klokkeklar holdning til det; vi er faktisk tilhængere af de elementer, fordi vi mener, at de gør en forskel, og ikke mindst en positiv forskel.

Men jeg vil indrømme – det vil jeg beklageligvis sige – at jeg synes, det er et niveau, der er lige plat nok, som hr. Morten Østergaard prøver på at komme ind på nu; det må jeg have lov til at sige.

Kl. 15:14

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Der er en kort bemærkning fra hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:14

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg vil begive mig over i en lidt anden del af Europarådets arbejde.

Hr. Michael Aastrup Jensen nævnte i sin ordførertale hele menneskerettighedsdiskussionen og Menneskerettighedsdomstolen og vigtigheden af det arbejde, der ligger i Europarådet, hvor man jo netop finder alle de europæiske demokratier. Jeg vil gerne spørge, om hr. Michael Aastrup Jensen har overvejet den frygt, som en hel del medlemmer af Europarådets parlamentariske forsamling har ytret over, at EU nu vil tiltræde menneskerettighedskonventionen og få sit eget charter om grundlæggende rettigheder, og over den dobbeltrolle, der hermed opstår med Europarådet på den ene side og EU på den anden side.

Kl. 15:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 15:15

Michael Aastrup Jensen (V):

På stående fod kan jeg sige, at vi, og det har vi været længe, faktisk er glade for, at EU nu kan tilslutte sig menneskerettighedskonventionen, for det tror vi der kommer markant positive ting ud af.

Med hensyn til dobbeltrolle og lignende har vi jo diskuteret, og jeg kan forstå, at man også har diskuteret det de tidligere år, også i redegørelsesdebatter her i Folketinget, hvad der er Europarådets rolle, og hvad der er EU's rolle. Når EU med Lissabontraktaten jo bliver mere handlekraftig og styrket, jamen så er det selvfølgelig også vigtigt, at Europarådet ikke prøver at brede sig ud og så at sige blive et mini-FN, bare i europæisk målestok, men begynder at se på, hvad Europarådets kerneopgaver er, og jeg synes, at nogle af kerneområderne helt klart er menneskerettigheder og demokratiopfattelse. Det er de to hovedområder, som jeg synes Europarådet er god til og skal blive ved med at være god til.

Kl. 15:16

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Hr. Morten Messerschmidt for den sidste korte bemærkning.

Kl. 15:16

Morten Messerschmidt (DF):

Det sidste kan vi i hvert fald blive enige om, men netop derfor er der jo grund til at være bekymret over, at EU nu forsøger at gøre netop menneskerettighedsdiskussionen til sin egen.

Når Lissabontraktaten træder i kraft – hr. Michael Aastrup Jensen har netop været medskyldig i, at den bliver ratificeret – vil borgerne jo kunne påberåbe sig de grundlæggende rettigheder, også ved EF-Domstolen, som så skal fortolke det i forhold til det indre marked og alle den slags ting. Heri ligger der et problem, for dermed bliver EF-Domstolen en konkurrerende institution til Menneskerettighedsdomstolen, hvor de 20 lande, der endnu ikke er medlem af EU eller ikke vil være medlem af EU, kan henvende sig.

Dermed får man en A-domstol, et A-hold i Vesteuropa og en B-domstol, et B-hold i Østeuropa, og jeg spørger bare: Er den opdeling i A- og B-hold i overensstemmelse med det ønske om at fremme menneskerettighederne i Europa, som hr. Michael Aastrup Jensen ellers ytrer?

Kl. 15:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Michael Aastrup Jensen (V):

Jamen jeg ser ikke helt så negativt på det, som hr. Morten Messerschmidt gør. Jeg ser tværtimod sådan på det, at ved, at vi får EF-Domstolens virkeområde udbredt, får vi faktisk ikke bare én domstol, nemlig Menneskerettighedsdomstolen, men også EF-Domstolen til at være vagthund med hensyn til menneskerettigheder, og det ser jeg faktisk kun som noget positivt.

Selvfølgelig vil der altid være en forskel, alt efter om du er medlem af EU eller ikke er medlem af EU. Men det er jo ikke sådan, at Menneskerettighedsdomstolen nu bliver nedlagt og ikke længere er gyldig. Hvis man kan sige det på den måde, kommer der jo bare et ekstra led ind, som gør, at vi som EU-borgere får nogle flere rettigheder, og det synes jeg faktisk kun er positivt. Det må jeg indrømme.

Jeg ved godt, at hr. Morten Messerschmidt ikke ser helt så positivt på EF-Domstolen, som jeg måske gør, men jeg ser tværtimod kun det her som noget positivt.

Kl. 15:18

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Pernille Frahm for en kort bemærkning.

Kl. 15:18

Pernille Frahm (SF):

Ja tak.

Det, der får mig op af stolen, er, at hr. Michael Aastrup Jensen mener, det er plat, når hr. Morten Østergaard bliver ved med at bede om at få et eksempel på, hvad det var, kritikken gik på. Når det måske alligevel ikke er så plat, er det jo, fordi det ikke bare var sådan, at ECRI blev kritiseret. Nej, de blev nærmest overfaldet for at være kommet med en kritisk rapport, og efterfølgende blev himmel og jord sat i bevægelse for at rydde ud i ECRI-sammenhæng for at undgå at få den type rapporter igen.

Derfor er det måske ikke så urimeligt, for når man nu er så glad for og umiddelbar over for den ros, man får – den er man ikke nær så kritisk over for – er det måske lidt underligt, at man ikke kan nævne ét eneste eksempel på, hvad det var, kritikken gik på, og hvad der var forkert ved den.

Kl. 15:19

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:19

Michael Aastrup Jensen (V):

Jamen det har jeg jo nævnt. Jeg har nævnt 24-års-reglen, og jeg har også nævnt starthjælpen som to eksempler på det, som Danmark er blevet udsat for kritik af fra Europarådets side. Dem har jeg jo nævnt, og de var også oppe at vende, allerede da den første spørger, hr. Mogens Jensen, stillede spørgsmål om dem. Så igen – undskyld, jeg siger det – men mit råd til hr. Morten Østergaard skal åbenbart også være mit råd til fru Pernille Frahm, nemlig at man lige skal lytte efter, hvad det er, jeg siger.

Kl. 15:19

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Pernille Frahm for den sidste korte bemærkning.

Kl. 15:19

Pernille Frahm (SF):

Det er nemlig rigtigt.

Nu nævner hr. Michael Aastrup Jensen nogle overskrifter, nogle titler, men kritikken gjaldt jo ikke 24-års-reglen. Kritikken lød »24-års-reglen, fordi ...«, kritikken lød »tilknytningsreglen, fordi ...«, og det er jo deri kritikken ligger. Kritikken gælder jo ikke overskriften, kritikken gælder indholdet, og det var derfor, jeg tænkte, at hr. Michael Aastrup Jensen måske kunne gå lidt mere til bidet. Men sådan blev det ikke.

Kl. 15:20

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 15:20

Michael Aastrup Jensen (V):

Jamen jeg har dyb respekt for fru Pernille Frahm og hendes politiske synspunkt om, at hvis man kan få Europarådet ind som spydspids og bølgebryder i en dansk debat, vil man selvfølgelig udnytte den fordel.

Jeg har sagt fra starten af, at vi ikke er enige i de kritikpunkter, og jeg har også redegjort for, hvorfor vi ikke er det. Vi mener faktisk, de er til gavn for Danmarks interesser og ikke mindst til gavn for vores borgere. Det betyder da ikke, at vi bare skal sidde kritikpunkter overhørig, når de kommer, men det betyder altså heller ikke – undskyld, jeg siger det – at de måske helt kan sammenlignes med de kritikpunkter om f.eks. demokrati, som har været rettet mod Rusland. Der er forskellige kategorier af kritikpunkter, så jeg synes, vi lige skal have sagen ned på jorden igen.

Kl. 15:21

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Det er den socialdemokratiske ordfører, og det er hr. Mogens Jensen.

Kl. 15:21

(Ordfører)

Mogens Jensen (S):

På Socialdemokraternes vegne vil jeg også gerne have lov til at takke udenrigsministeren for en meget fyldestgørende redegørelse for Europarådets arbejde gennem det seneste år. Jeg vil også gerne takke delegationslederen og de øvrige medlemmer af den danske delegation og sekretariatet for et rigtig godt samarbejde i delegationen.

Nu er jeg jo nyt medlem af den parlamentariske forsamling, og jeg kan godt forstå, hvis mange i befolkningen tænker: Hvad er det nu, det er, det der med Europarådet? Hvordan er det nu, det hænger sammen dernede med EU, osv. osv.? Og den her redegørelsesdebat er jo en glimrende lejlighed til at sætte fokus på rådets og parlamentets arbejde, som Socialdemokraterne anser for meget vigtigt i forhold til at fremme menneskerettigheder og retssikkerhed og demokrati i hele det europæiske rum.

Det unikke ved samarbejdet i Europarådet er jo, at vi er 47 medlemslande fra hele Europa samlet, og det vil jo sige, at vi her har en mulighed for at have en dialog med bl.a. Rusland og

andre lande, som er vigtige, og som vi ikke har muligheder for at have dialog med gennem EU. Den dialog og de menneskelige netværke, der også på den måde skabes gennem Europarådets arbejde, og som dannes på kryds og tværs, spiller efter vores opfattelse en vigtig rolle for den politiske stabilitet og udvikling i Europa.

Det betyder noget, og det rykker holdninger, når 47 lande skal prøve et blive enige om en fælles holdning til f.eks. legalisering af abort, som vi gjorde det på den seneste session i sidste uge. Det er jo en sag, som ikke er særlig kontroversiel i Danmark, men det er den i en lang række lande ud over hele Europa, ikke mindst en række tidligere østeuropæiske lande, men også klart blandt partier i lande under EU.

Det rykker noget, når der er et klart signal til en lang række lande, ved at Europarådets Parlamentariske Forsamling vedtager en resolution om retten til abort, som vi gjorde det i sidste uge med 102 stemmer mod 69. Det har også en betydning, når 47 lande i Europa forsøger at finde en fælles holdning til stigende immigration fra det afrikanske kontinent og til situationen i Kosovo, bare for at tage et par emner fra de sidste to sessioner.

Det har betydning, når Europarådet via rådets menneskerettighedskommissær holder skarpt øje med overholdelsen af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention i alle medlemslande, og at rådet nøje overvåger, at demokratiske grundprincipper overholdes, f.eks. ved at sende valgobservatører ud til en lang række europæiske lande.

Her, 59 år efter Europarådet blev dannet, må vi jo også desværre konstatere, at der fortsat sker overtrædelser af menneskerettigheder og stadig væk anvendes udemokratiske metoder i en lang række europæiske lande. Jeg synes f.eks., at det er uhyggeligt at konstatere overgreb mod homoseksuelles grundlæggende rettigheder i en række lande som f.eks. Polen, Litauen og Rusland. Det er krænkelse, som vi netop må anvende Europarådet til at påpege, protestere imod og få landene til at stoppe.

Det gælder også overgreb på medier og ytringsfriheden. På den seneste session behandlede vi i parlamentets medieudvalg en rapport om den manglende medie- og ytringsfrihed i Hviderusland, som vi nu også forsøger at sætte aktivt fokus på gennem en konference. Og det er selvfølgelig også uacceptabelt, at flere medlemslande som f.eks. Rusland endnu ikke gennemfører valghandlinger, som er fuldt ud demokrati-

ske, men stadig diskriminerer og udelukker oppositionen.

Så der er altså fortsat et stort arbejde at gøre for Europarådet, når det gælder menneskerettigheder, demokrati og retssikkerhed i Europa. Heller ikke i Danmark har vi jo helt rene hænder, som det også fremgik af den seneste rapport fra Europarådets menneskerettighedskommissær i 2007. Og selv om nogle af kommissærens forbehold måske kan diskuteres, mangler Danmark altså stadig væk at leve op til en lang række anbefalinger om f.eks. bedre vilkår for asylfamilier og fjernelse af den urimelig lave start-hjælp.

Danmark lever heller ikke op til flere af Europarådets anbefalinger, når det f.eks. gælder retningslinjer for oppositionens rettigheder i parlamentet. Europarådets Parlamentariske Forsamling vedtog på sin januarsamling i år et helt sæt retningslinjer for god parlamentarisk skik, og her halter regeringen og Folketinget bagefter Europarådets anbefalinger på i hvert fald tre områder.

Kl. 15:26

Formandsposter for stående udvalg i Folketinget fordeles ikke efter forholdstal. I Folketinget i dag er 19 ud af 26 formandsposter besat af regeringsflertallet, og en fjerdedel af medlemmerne i Folketinget kan ikke kræve nedsat en undersøgelseskommission eller kræve en høring, som man ellers kan i en række andre parlamenter.

Et parlaments demokratiske kvalitet måles på de midler, der er til rådighed for opposition eller mindretal til at udføre deres hverv, og her bør Danmark gå foran som ypperste repræsentant for demokratiet. Socialdemokratiet ønsker derfor også, at Folketinget følger retningslinjerne for mindretalsbeskyttelse, som er vedtaget i Europarådets Parlamentariske Forsamling.

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol er nok stadig væk den mest kendte af Europarådets institutioner, og det forstås, for her afgøres der sager, som har stor konkret betydning for mennesker og menneskerettigheder i hele Europa. Men der er stadig væk store problemer med den voksende sagsmængde og ophobningen af uekspererede sager ved domstolen. I 2007 er der, som vi har hørt, registreret 41.700 nye sager, svarende til en stigning på 6 pct. Det samlede antal sager var ved udgangen af 2007 steget til 103.000. Og det er simpelt hen nødvendigt, at landene nu finder ekstra ressourcer til domstolen, og der må nu også lægges massivt pres på

Rusland, der endnu ikke har ratificeret protokol 14 til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, som kunne forbedre sagsgangen og effektivisere med hele 25 pct.

Men det stigende behov for ressourcer til Menneskerettighedsdomstolen påvirker også hele Europarådets økonomi, som er under klart pres i de kommende år, og der er derfor behov for, at Ministerrådet med Danmark i spidsen får sikret et langsigtet løft i Europarådets økonomi, således at institutionens aktiviteter ikke langsomt undermineres.

Der lægges i de kommende sessioner i Europarådets Parlamentariske Forsamling op til en drøftelse af, hvordan rådets arbejde kan synliggøres mere og integreres bedre i arbejdet i regeringerne og parlamenterne i de enkelte lande. Jeg synes, at det er en utrolig vigtig debat, hvor jeg synes, at Danmark skal gå forrest med klare ambitioner om at nå endnu længere ud med de debatter, de aktiviteter og de resultater, der skabes i Europarådet og Europarådets Parlamentariske Forsamling. En årlig debat som den, vi har her i dag i Folketingssalen, er vigtig, men som en tidligere statsminister har sagt det før mig: Kan vi ikke gøre det bare lidt bedre? Europarådets arbejde fortjener det.

Kl. 15:28

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Vi siger tak til ordføreren, og vi går videre i ordførerrækken. Det er Dansk Folkepartis ordfører, og det er hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:29

(Ordfører)

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg må indrømme, at jeg synes, det er en lille smule fattigt hele tiden at skulle høre oppositionelle partier anræbe ECRI's rapporter som udslag af, at den politik, som regeringen og Dansk Folkeparti fører, skulle være sådan særlig dubios i forhold til menneskerettighederne. Jeg tror, at det må bero på, at man ikke rigtig har forstået, hvad ECRI er.

ECRI er et pseudopolitisk embedsapparat med en kommissær udpeget af politikere, som fuldstændig arbitrært tager rundt i de vistnok 47 medlemslande for at undersøge tilfældigt udvalgte ting. Det er ganske enkelt for tyndt, hvis det er grundsubstansen i kritikken af starthjælpen og de andre fornuftige stramninger af udlændingepolitikken, som i øvrigt har ført til en klart mere holdbar situation – jeg vil ikke sige, at alle problemer er løst, men en klart mere hold-

bar situation – end dengang, da venstrefløjsoppositionen havde magten.

Hvis der virkelig var tale om noget, der strider mod menneskerettighedserklæringen, kan jeg slet ikke forstå, hvorfor disse partier og disse personer ikke bare indbringer sagen for byretten eller landsretten, alt efter hvad retsplejeloven foreskriver. Det er sådan, at Menneskerettighedskonventionen i 1992 blev indarbejdet i dansk lov, og der er således alle muligheder for at køre de sager. Men sagen er jo, at alle selvfølgelig godt ved, at man vil tabe dem, og derfor fører man politik ved at henvise til de her pseudovidenskabelige organer. Det synes jeg, for at sige det sådan som man siger det der, hvor jeg bor, er træls.

Må jeg så ikke sige, at jeg faktisk synes, at der bortset fra alt det trælse er mange gode ting at sige om Europarådet. Jeg synes, at Europarådet netop har sin utrolige styrke i at være det eneste organ, hvor man samler alle de europæiske demokratier. Det er så at sige der, hvor hele den demokratiske familie i Europa kan holde familiefest – for at sige det sådan lidt folkeligt – netop fordi man mødes i en åbenhjertig, men også forpligtende dialog. Det er der, man kan drøfte alle spørgsmål. I sidste uge, hvor stort set hele delegationen var af sted, havde vi mange spændende sager på dagsordenen.

Jeg synes, det er vigtigt, at man respekterer de forskelligheder, der er landene imellem, sådan at også temaer, der for os måske virker lidt mærkelige at tage op, kan blive drøftet. Der var f.eks. en stor debat om resolutionen om retten til abort, hvor selvfølgelig særlig de katolske lande havde, hvad jeg vil kalde særstandpunkter. Jeg synes, det er væsentligt, at man kan diskutere migration og alle de ting, som selvfølgelig berører spørgsmålene om en retsstat, demokrati og menneskerettigheder i Europa.

Når det er sagt, vil jeg også give hr. Mogens Jensen ret i, at den ikke bare mest kendte, men nok også den væsentligste institution i hele Europarådets arbejde, selvfølgelig er Menneskerettighedsdomstolen. Det er der, man i sidste instans kan påberåbe de eventuelle krænkelse af menneskerettighederne, som finder sted. Jeg synes, at vi skal være åbne omkring, at Danmark jo et par gange er blevet dømt. Mest kendt er nok blødersagen og Hauschildt-sagen, hvor vi har rettet ind og ændret vores retsplejelov efter det.

Jeg synes, det er fornuftigt, at man har et fælles organ, hvor alle borgere i Europa og dermed altså ikke bare alle borgere i EU, men alle borge-

re i hele Europa kan komme med deres andragender. Jeg er fuldstændig enig i betragtningen om, at vi skal have nedbragt den sagspukkel, der i øjeblikket hober sig op.

Jeg glæder mig over, at Dumaen efter valget i december formodentlig ser mere positivt på protokol 14, end den gamle gjorde. Jeg var selv valgobservatør i Rusland og fulgte processen, og der er ingen tvivl om, at Rusland er et land, som for en stor dels vedkommende gerne vil demokratiet, men stadig væk har en lang række børnesygdomme. Landet er selvfølgelig som alle andre i øvrigt præget af sin historie, kultur, den sociale situation osv.

Den anden ting, som man må pege på er meget, meget væsentlig i Europarådets arbejde, er selvfølgelig netop monitoreringen, som jeg også tror at hr. Mogens Jensen var inde på, altså det forhold at man i særdeleshed holder øje med de demokratiske valg, der foregår i en lang række af de østeuropæiske lande.

Jeg tror, det er vigtigt, at vi sender et signal til særlig oppositionspartierne i de østeuropæiske lande, som jeg forstår hr. Mogens Jensen nærer en stor velvillighed over for at værne om, om, at de ikke er glemt. På trods af at EU til stadighed forsøger at bygge sin egen menneskerettighedsdagsorden op, forsøger at lave et charter om grundlæggende rettigheder, forsøger at overtage hele det arbejdsfelt, som sådan set tilkommer Europarådet, er vi altså nogle, der interesserer os for forholdene i de her lande og interesserer os for, at demokratiet skal udvikle sig.

Når jeg har sagt det, er jeg også nødt til at sige, på trods af at vi har brugt 5 timer af vores torsdag her på at diskutere Lissabontraktaten, at netop artikel 6 i Lissabontraktaten er hjemmelsgrundlaget for, at EU som det første nonterritoriale medlem overhovedet fremover skal kunne blive medlem af Menneskerettighedskommissionen, og at Chartret om grundlæggende rettigheder i stk.2 får samme juridiske gyldighed som traktaterne. Jeg må indrømme, at jeg betragter det som et stort problem, at den enhed, som Europarådet hidtil har udgjort, netop når det handler om at værne om demokrati, retsstatsprincipper og menneskerettigheder, nu skal brydes. Jeg betragter det som et stort problem, at EU nu forsøger at opbygge en alternativ organisation til Europarådet og Menneskerettighedsdomstolen.

Når Lissabontraktaten træder i kraft, bliver det sådan, at Menneskerettighedskonventionen og Chartret om grundlæggende rettigheder kan

påberåbes af borgerne i EU, altså ved EF-Domstolen eller det, der fremover skal hedde EU-Domstolen, hvorimod de lande, som virkelig har store problemer med at overholde menneskerettighederne – altså ikke alt det pjat, som oppositionen her taler om med starthjælpen og de ting – der, hvor det virkelig gælder, hvor det handler om, at man oplever mord på journalister og oppositionsfolk, hvor der ikke er en fri presse, og hvor det virkelig står galt til, bliver skubbet ud i et ikke helt definerbart og ukendt område, fordi vi netop får den her deling af menneskerettighedsinstitutionen i Europa. Vi har på den ene side EU, hvor borgerne kan påberåbe sig deres rettigheder, og på den anden side har vi altså alle de lande, der ikke er med i EU, hvor disse borgere af logiske årsager netop vil være afskåret fra at anlægge sager ved EF-Domstolen.

Den todeling synes jeg er meget, meget uhenigtsmæssig. Jeg tror, at vi desværre næsten kan tale om – for at lægge mig lidt op ad en stor statsmand, som jeg har stor respekt for – at der har lagt sig et fløjlstæppe over Østeuropa, fordi man ved at oprette en selvstændig menneskerettighedsdomstol, et selvstændigt menneskerettighedsagentur, i EU uvægerligt får en deling af det europæiske kontinent.

Jeg og mit parti, Dansk Folkeparti, synes, det er afgørende, at vi netop har en samling af den europæiske familie. Vi synes, det er den væsentligste gevinst ved samarbejdet i Europarådet, at vi netop har et organ, hvor alle de europæiske lande, alle de europæiske demokratier, står sammen. Jeg er ked af, at EU nu skal føre en kile ind i det sammenhold.

Kl. 15:37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er foreløbig to korte bemærkninger. Det er først hr. Mogens Jensen.

Kl. 15:37

Mogens Jensen (S):

Nu skal jeg jo ikke fortænke hr. Morten Messerschmidt i at have måttet tænke meget på den opgave, han har haft i dag, med at forsøge at nedbryde den ene af de vigtige europæiske institutioner, som vi har, nemlig EU, og at have haft så travlt med det, at det måske kunne være svært med forberedelsen til det her. For jeg synes, at det et langt stykke hen ad vejen var udmærkede synspunkter, som hr. Morten Messerschmidt kom med, men det her med pludselig at udnævne funktionen som menneskerettighedskommissær til et eller anden tilfældigt sammenrend af nogle embedsmænd synes jeg er lidt besynderligt, for det er jo en institution, der er vedtaget i Europarådet. Den er beskrevet i rapporten til i dag fra udenrigsministeren sammen med det arbejde, der udføres af menneskerettighedskommissæren.

Jeg kunne da godt tænke mig at spørge hr. Morten Messerschmidt, om der er andre af Europarådets institutioner, som hr. Morten Messerschmidt tilsvarende vis vil ringeagte, og om hr. Morten Messerschmidt ikke synes, at det er rimeligt, at en lang række af de forhold, som menneskerettighedskommissæren påpeger i en række lande, skal efterleves.

Kl. 15:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 15:38

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg er ret god til selv at finde ud af, hvem jeg vil ringeagte hvornår, og jeg føler, at det, jeg har sagt i min ordførertale, er dækkende for mit synspunkt på Europarådets arbejde. Jeg går ud fra, at det, man skal gøre i denne redegørelsesdebat, er at redegøre for sit syn på Europarådets arbejde, og det har jeg gjort.

Hvad kommissæren angår, har hr. Mogens Jensen jo ikke været medlem af Europarådets Parlamentariske Forsamling lige så længe som jeg og har derfor ikke været med til at udpege kommissæren, hr. Thomas Hammarberg. Og der vil jeg bare sige, at hr. Mogens Jensen, på et tidspunkt når Hammarbergs periode udløber, vil opleve, at det faktisk er hr. Mogens Jensen og hr. Morten Messerschmidt og hr. Morten Østergaard og andre, som peger på denne person. Altså er det en politisk udpeget person.

Dertil kommer, at man mange gange kan sætte spørgsmålstejn ved den demokratiske legitimitet i de afgørelser, der træffes i plenarforsamlingen. Jeg kan f.eks. sådan lige afslutningsvis sige, at i den sidste afstemning, jeg deltog i torsdag i sidste uge, var der blandt de trehundrede og vist nogle og tyve faste medlemmer omkring 30 til stede, der deltog i afstemningen. Så kan man vel i et eller andet omfang godt sætte spørgsmålstejn ved, om der er tale om et demokrati.

Kl. 15:39

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det hr. Mogens Jensen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 15:39

Mogens Jensen (S):

Jeg synes, at det er en ret interessant udtalelse, som hr. Morten Messerschmidt her kommer med, altså det med, at menneskerettigheds-kommissæren ikke har nogen særlig værdi, fordi det er en politisk udpegning. Så vil jeg godt spørge, om hr. Morten Messerschmidt er klar over, nu hvor han har været med i Europarådet så længe, at de dommere ved Menneskerettighedsdomstolen, hvis arbejde hr. Morten Messerschmidt jo lige har stået og rost til skyerne, også er politisk udpeget. Jeg har været med til at stemme på dommere til Menneskerettighedsdomstolen.

Hvorved adskiller kommissærens legitimitet sig fra dommernes legitimitet ved Menneskerettighedsdomstolen?

Kl. 15:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:40

Morten Messerschmidt (DF):

Bl.a. ved, at der i Menneskerettighedsdomstolen og statuten for Menneskerettighedsdomstolen er nogle helt andre formelle regler, end der gælder for menneskerettighedskommissæren. Dem skal jeg gerne oversende til hr. Mogens Jensen.

Sagen er, at i de sager ved Menneskerettighedsdomstolen, hvor der er færrest dommere, sidder der tre menneskerettighedsdommere. Nogle gange træffer man en afgørelse i fuldt plenum – eller hvad det hedder, jeg kan ikke huske, hvad den juridiske term er – så der er altså langt flere dommere med, hvorimod menneskerettighedskommissæren er sådan en enmandshær så at sige. Selvfølgelig er der nogle embedsfolk og jurister og andre dygtige folk, som sidder og hjælper, men embedsmanden står alene, hvorimod Menneskerettighedsdomstolen er et kollegium. Derfor adskiller de to enheder sig ganske mærkbart fra hinanden.

Det gør de også derved, at der jo er tale om en domstol, som fungerer som det, man kan kalde en sidste appelinstans, efter at man har haft hele behandlingen ved de nationale domstole, hvorimod menneskerettighedskommissæren jo, som jeg sagde, fuldstændig arbitrært og efter for-godtbefindende kan tage sager op, som han eller hun selv ønsker. Derfor mener jeg sådan set, de to institutioner adskiller sig mærkbart fra hinanden både på det materielle og på det formelle plan.

Kl. 15:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Morten Østergaard.

Kl. 15:41

Morten Østergaard (RV):

Nu kan jeg ikke lade være med at trække lidt på smilebåndet. Hr. Morten Messerschmidt startede med at tale varmt og længe om ECRI, som jo altså er noget andet end menneskerettigheds-kommissæren, og som jeg ikke tror at der er nogen der har bragt op i debatten i dag. Men lad det nu ligge.

Jeg synes, det ville være interessant at vide: Betyder det her, at Dansk Folkeparti underkender det arbejde, som menneskerettighedskommissæren gør? Altså, menneskerettighedskommissæren kommer jo ikke kun til Danmark, og jeg tror, at uanset om det er Tjetjenien, hvor kritikken får noget mere plads i redegørelsen, end kritikken af Danmark gør, kan man også der finde politikere, som synes, at det er en uberettiget kritik, som menneskerettighedskommissæren kommer med.

Derfor vil jeg gerne spørge: Er det kun, når menneskerettighedskommissæren kritiserer Danmark, at hr. Morten Messerschmidt synes dårligt om institutionen, eller er det en generel underkendelse af det arbejde, som gøres af kommissæren i alle Europarådets medlemslande?

Kl. 15:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:42

Morten Messerschmidt (DF):

Nu ved jeg jo sådan set ikke, hvad der med hr. Morten Østergaards øjne ligger i ordet underkende. Hvis der ligger det modsatte af anerkende, kan jeg sige, at jeg naturligvis anerkender, at den her embedsmansinstitution er der. Jeg synes ikke, at dens arbejde er særlig værdifuldt, det må jeg ærligt indrømme, og jeg synes faktisk, at vi sagtens kunne spare den væk.

Jeg synes, at der, hvor menneskerettighedsbeskyttelsen for alvor skal finde sted, er ved Menneskerettighedsdomstolen. Der er så nogle problemer i øjeblikket med den sagspukkel, som flere har været inde på, men stod det til mig, jamen så kunne vi såmænd den dag, hvor de procedureproblemer er afskaffet, protokol 14 implementeret og sagspukkelen dermed er nede, sagtens fjerne den institution, som hedder menneskerettighedskommissæren.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Hr. Morten Østergaard for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 15:43

Morten Østergaard (RV):

Det er jo en argumentation, som er værdig for Lukasjenko og alle mulige andre, som bliver kritiseret rundtomkring, og som siger, at når der er folk, som kritiserer, skal de ryddes af banen.

Hele pointen med menneskerettighedskommissæren er jo at sørge for at rådgive landene, så vi er fri for at få sagerne frem til Menneskerettighedsdomstolen, som i forvejen har alt for mange sager, og som, selv om vi fordoblede ressourcerne, stadig væk ville have en lang, lang ventetid.

Derfor er hele pointen med systemet jo, at landene får den her service fra menneskerettighedskommissæren og bliver rådgivet til at foretage lovgivningsmæssige ændringer, som kan gøre det unødvendigt for deres borgere at lægge sag an ved Menneskerettighedsdomstolen. Det er jo lige præcis derfor, at hele institutionen er oprettet. Det er jo en slags konsulentvirksomhed.

Problemet er jo så bare, at når man møder politikere, der ikke er i stand til at modtage kritik, når det gælder, af deres eget lands love, så legitimerer man jo, at magthaverne i Rusland ser stort på kritikken i Tjetjenien, og at magthaverne andre steder ser stort på kritikken. Det er jo det, der er problemet. Man er nødt til at starte med at feje for egen dør, og det nægter Dansk Folkeparti konsekvent.

Kl. 15:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ordføreren.

Kl. 15:44

Morten Messerschmidt (DF):

Ja, det er måske en konsulentbistand i politisk korrekthed eller radikal tænkning. Det skal jeg ikke afvise. Og med hensyn til, om Dansk Folkeparti vil feje for egen dør, må jeg jo bare spørge hr. Morten Østergaard, som så kan svare i sit ordførerindlæg, om han kan pege på nogle sager, hvor Danmark er blevet dømt ved Menneskerettighedsdomstolen, og hvor Dansk Folkeparti sådan skulle have været modvillig med hensyn til at se på det. Det tror jeg at hr. Morten Østergaard vil få svært ved.

Så vil jeg sige, at jeg ikke synes, at den her kommissær udfylder den rolle og fortjener de pæne ord, som hr. Morten Østergaard giver udtryk for, af den simple årsag at der jo i de euro-

pæiske lande generelt er så mange problemer, at det bliver en relativ tilfældighed, hvilke ting og hvilke opgaver man lige slår ned på. Der synes jeg sådan set, at der ved Menneskerettighedsdomstolen er langt større konsekvens. Jeg må også gøre opmærksom på, at det jo er det organ, som folkeretligt afsiger bindende afgørelser. Det gør kommissæren ikke.

Kl. 15:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det SF's ordfører, fru Pernille Frahm.

Kl. 15:45

(Ordfører)

Pernille Frahm (SF):

Det er jo en bragende succes, vi har debat om i dag. Det er jo en succes, der er så stor, at den er ved at drukne i sin egen succes. Europarådet var forsøget på at samle op på stumperne af Europa efter anden verdenskrig, hvor man fandt en model, hvor man kunne sikre et demokrati i Europa med de erfaringer, man havde efter anden verdenskrig, og udviklede de her tre bærende, ligeværdige principper, et rigtigt demokrati bygger på, nemlig menneskerettigheder, retssikkerhed og demokrati. Og man kan ikke med det ene, altså med demokratiet alene, overrule nogen af de to andre. Det var nogle ret vigtige principper at få slået fast, og det var nogle ret bitre erfaringer, man havde i Europa, som gjorde, at man tog sig sammen og slog det her fast.

Derfor er det selvfølgelig også interessant, at man i det danske Folketing har sådan en diskussion her i dag om menneskerettigheder, hvor man indimellem får en fornemmelse af, at bare ting er besluttet demokratisk, altså med et flertal, er det sådan set i orden. Så er det sådan set o.k., og så skal der sådan set ikke komme nogen og vide bedre og blande sig i noget som helst.

Det, som hele tanken bag Europarådet gik ud på, var jo netop, at det er præcis, hvad der skal. Der skal præcis komme nogen og sætte et skærmende hegn omkring demokratiet, så demokratiet ikke får voksevæk ud over alle grænser og breder sig ud over menneskerettigheder og retssikkerhed.

For at sikre det fik man gennemført den europæiske menneskerettighedskonvention, og jeg har da tit tænkt på, at hvis det var politikerne i dag, der skulle indgå i det her samarbejde og indgå i så vidtgående en suverænitetsafgivende proces, som det har været, tror jeg aldrig, at det var blevet til en snus. Så jeg priser mig lykkelig

for, at det var fremsynede politikere, som dengang fik Danmark med i den europæiske menneskerettighedskonvention, og som fik Europa med til at afgive så meget suverænitæt, som man gjorde dengang, så man kunne sikre, at det enkelte individ i Europa har nogle rettigheder over for selv det stærkeste flertal.

Domstolen er det, der skal til for at sikre, at det her giver mening, og også domstolen har jo problemer i dag, fordi det er så bragende en succes.

Efter udvidelsen efter Murens fald besluttede man, at medlemsstaterne skulle monitoreres, for én ting var at gøre sig parat til at blive medlem, men en anden ting var at fastholde de her principper. Og for ikke at løbe helt af sporet besluttede man sig for, at det var både nye og gamle medlemsstater, der skulle monitoreres, og det er jo så her, vi oplever, at vi ikke er helt så gode til det her europæiske Europarådssamarbejde, som vi har været før.

For når monitoreringen bl.a. medfører, at der bliver rejst kritik af Danmark, er det altså meget, meget tragisk, at regeringen benytter de fejl, der er – og jeg erkender også, at der er fejl i rapporten – til at skyde hele kritikken ned, til at skyde hele projektet ned og til at lægge det hele i ruiner, så det kommer meget tæt på at ligne, hvad en eller anden hviderussisk general kunne have fundet på at foretage sig. Det var ikke rart at se, og jeg tænker på, hvordan vi ville have reageret i det her Folketing eller i dansk politik, hvis det var Tyrkiet eller Ukraine, der opførte de der hysteriske krigsdanse, som man så herhjemme, når de bliver kritiseret. Der er vi meget hurtige til at sige: I må høre på kritikken, det er ikke nok, at I bare affærdiger fejlene. Der er også ting, I bliver nødt til at tage til jer – ligesom der var i rapporten om Danmark.

Vi burde altså også der have taget nogle af kritikpunkterne til os, i hvert fald forholdt os en lillebitte smule mere – hvad skal man sige? – demokratisk og modent til kritikpunkterne, end resultatet var. Det ser ikke godt ud, når man opfører sig, som vi gjorde i den situation der.

Kl. 15:50

Den europæiske menneskerettighedskonvention, som er en af de stærkeste internationale love, vi har, er det jo, fordi vi har domstolen i Strasbourg, hvor hver eneste borger i en Europarådsstat i dag kan få prøvet sin sag – hvis den er relevant selvfølgelig. Det er jo en kæmpe succes, men det har også betydning at kæmpe pres, og vi oplever nu, at domstolen er ved at blive kvalt i

sin egen succes. Og vi oplever så, at når man forsøger at gøre noget ved det, viser det sig, at der stadig væk er lande, der kan tage de mest kedsommelige tricks i anvendelse for at opnå ting, de ikke burde opnå.

Jeg tænker her på, hvordan Rusland tager hele Europarådet som gidsel, tager hele domstolen som gidsel i forhold til at få ratificeret protokol 14, så vi kan komme videre i den her proces. Der burde vi måske have en diskussion om, hvad vi gør, og hvordan vi kan sikre, at det her samarbejde fortsat kan udvikle sig, uden at vi skal opleve, at magter som f.eks. Rusland kan tage os alle sammen som gidsel.

Det sidste, jeg vil sige noget om her, er en opdagelse, som jeg selv har gjort. Nu var jeg medlem af Europarådet i 1998 og 1999, og så har jeg været væk i 8-10 år, er nu kommet tilbage og opdager så, at Europarådet faktisk inden for sit regi har en udviklingsbank. Det var jeg ikke klar over, men det er jeg så blevet klar over nu. Og når jeg ikke var klar over det, mener jeg ikke, at det kun er, fordi jeg er småt kørende og har svært ved at opfatte, hvad der foregår i min omverden, men jeg mener faktisk også, det er, fordi den bank ikke får lov til at gøre så meget stads af sig, som den burde gøre. Vi burde have lidt mere information om udviklingsbanken.

Udviklingsbankens formål er jo at sikre udvikling, og det er jo specielt de lande, der har brug for det, som banken burde rette sine aktiviteter imod. Der synes jeg måske at vi kunne trænge til at få lidt diskussion om, hvordan banken fungerer, hvordan udlånsbetingelserne bliver lavet osv., for sådan som det er nu, er det Spanien, der er den største låntager. Italien er den næststørste, Frankrig den tredjestørste og Tyskland den fjerdestørste. Og det rimer jo dårligt med, at formålet med banken er udvikling. Det burde være Bulgarien, Albanien, Rumænien og den type lande, som virkelig har brug for et løft, der var blandt de største låntagere, eller i hvert fald blandt de lande, hvor bankens hovedaktiviteter lå.

Så jeg efterlyser en diskussion om, hvordan vi kan få noget mere gennemsækelighed i, hvad banken laver, og noget mere information om, at den her bank overhovedet findes, så vi kan få brugt pengene til dem, som virkelig har brug for dem.

Kl. 15:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller): Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, og det er hr. Morten Østergaard.

Kl. 15:53

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Jeg vil gerne starte med at takke for redegørelsen, som jeg i det store og hele synes er meget fyldestgørende, og som godt dækker det, som Europarådet har foretaget sig. Jeg synes, at der i hvert fald er én undladelsessynd, men det vil jeg komme tilbage til.

Så vil jeg sige til hr. Morten Messerschmidt, at jeg glemte en enkelt detalje i mit spørgsmål til ham, og det var ros. Sammenligner man med de redegørelsesdebatter, vi har haft tidligere, vil man høre, at hr. Morten Messerschmidt har en helt anden tone i dag. Jeg ved ikke, om det er, fordi hr. Morten Messerschmidt har brændt sit krudt af i forbindelse med diskussionen om Lisabontraktaten, men i hvert fald synes jeg, at det er en langt mere positiv og anerkendende tone over for Europarådet som institution. Hvis man går tilbage i annalerne, tror jeg, man vil se, at hr. Morten Messerschmidt i den retning er inde i en positiv udvikling i forhold til i hvert fald den her europæiske organisation. Og hvem ved, hvor det til sidst kan føre hen?

Vedrørende spørgsmålet om menneskerettighedsdomme osv. vil jeg sige, at jeg tror, at den mest kendte fra nyere tid, som Danmark har været involveret i, vel var den angående eksklusivaftaler. Og der tror jeg roligt man kan sige at Dansk Folkeparti – indtil dommen faldt i hvert fald – helt klart stod bag eksklusivaftalerne. Derfor må jeg spørge, om ikke det dér havde kunnet betale sig, og om ikke det havde været bedre, hvis man havde lyttet til kritikken og på den måde undgået, at der kom så mange sager med sagsbehandling ved Domstolen, inden man kom til den åbenlyse erkendelse, at eksklusivaftaler ikke kunne rummes inden for menneskerettighedsområdet.

Det var bare for at svare igen og sige, at der i hvert fald var et konkret eksempel på, at Dansk Folkeparti tilsyneladende var på gal kurs.

Men generelt vil jeg sige, at jeg synes, at Europarådet på mange områder fungerer og fungerer rigtig godt. Vi har tidligere i dag andenbehandlet associeringsaftaler mellem nogle af de øst-europæiske lande og EU, og forudsætningen for, at det overhovedet er muligt, er jo det arbejde, der gøres i Europarådet, hvor der med monitoring, løbende diskussioner og parlamentarisk overvågning skabes grundlag for, at man kan komme videre og nærme sig et samarbejde med EU. Jeg ved, at i et land som Albanien, der var

på tale tidligere, og hvor jeg selv har været valgobservatør, er det noget, der har spillet en enorm rolle i den demokratiske udvikling, nemlig at de for enden af tunnelen har kunnet se en mulighed for at komme ind i et nærmere samarbejde med EU-landene, som selvfølgelig fremmer handel og økonomisk udvikling.

Derfor synes jeg, at man må sige, at Europarådet har en ganske særlig og vigtig funktion i forhold til at opbygge de nye demokratier og selvfølgelig også vedligeholde de gamle.

Et andet eksempel på, at Europarådet fungerer, er jo hele CIA-sagen. Jeg skal vende tilbage til den, men jeg synes bare, den er et godt eksempel på, at nogle sager, som altså ikke rigtig finder nåde for regeringernes blik og ikke rigtig kan finde vej igennem de nationale parlamenter, kan blive taget op i et forum og blive diskuteret. På et tidspunkt, når beviserne ligger der, kan de sager finde vej og til sidst få den anerkendelse, som de fortjener. Det er et udtryk for, at i hvert fald den parlamentariske forsamling i Europarådet på det her område har vist stor rettidig omhu.

Så vil jeg redegøre for et projekt, som jeg selv er involveret i, hvor jeg synes, at Europarådet spiller en væsentlig rolle, og det er om det, vi kunne kalde Europas bådflugtninge. Det er sådan, at hvis vi i Danmark skulle møde den samme udfordring, som man gør på Malta, skulle der hver eneste sommer komme omkring 15.000 flygtninge ind på kysten ved Vestkysten for at søge asyl eller bedre forhold hos os. Det er den udfordring, som lande som Malta står over for, og som også er en stor udfordring for Spanien, for Italien og for Grækenland – for at nævne nogle.

Der spiller Europarådet jo også en rolle, for også de mennesker har rettigheder. De er godt nok ikke europæere, men alligevel har de også rettigheder. Og problemet er jo, at når man har den enorme udfordring, som de her lande har, med meget store flygtningestrømme, har man jo en tendens til at glemme, at hvert enkelt individ har menneskerettigheder, og at hvert enkelt individ har rettigheder i forhold til en asylproces. Og der spiller Europarådet en enorm rolle med – for det første – at bide de regeringer i haserne og med – for det andet – også at sørge for, at det bliver et fælleseuropæisk ansvar at løfte udfordringen med Europas bådflugtninge, sådan at det ikke overlades til lande som Malta, som ikke har en ærlig chance for at imødegå den udfordring, hvis ikke der er hjælp at få.

Jeg er glad for, at der er nogle lande, som har spillet en mere aktiv rolle. Jeg kunne godt drømme om, at også Danmark ville gøre det. Der er nogle lande, der har bidraget med at tilbyde at genhuse flygtninge fra Malta. Vi har tilbudt – tror jeg nok – lidt sagsbehandlingshjælp, men det er ikke rigtig noget, der har battet noget. Jeg synes personligt godt, man kunne forestille sig, at vi i sommermånederne bidrog med en eller anden form for hjælpefartøj til nogle af de situationer, som vi ved hver sommer koster menneskeliv nede i Middelhavet.

Kl. 15:58

Så synes jeg også, det er vigtigt her i dag igen at rejse fanen for, at det Europaråd, som jeg her har beskrevet, og som fungerer på mange vigtige områder, altså har budgetproblemer. Og vi kan konstatere, at der er en vis velvilje i forhold til at give Domstolen flere midler, og det er helt rimeligt og fornuftigt, men det sker i en vis grad i form af en udhuling af de andre aktiviteter, som også er vigtige. Der så jeg gerne, at den danske regering satte sig i spidsen for at sørge for, at en sådan udhuling ikke sker, også for at imødegå kritikken fra f.eks. Dansk Folkeparti og andre, som mener, at Den Europæiske Unions Agentur for Fundamentale Rettigheder er ved at underminere Europarådets arbejde. En god måde at imødegå den kritik på er ved at vise, at man prioriterer det, og ved at kæmpe for et større budget.

Flere har været inde på Domstolen, som har sine store problemer og stadig væk oplever en vækst i sager. Der er det altså beskæmmende, at et enkelt land, Rusland, som endda er storleverandør af sager til Domstolen, stadig væk blokerer for de helt nødvendige reformer. Man kunne da ønske, at den energiske hr. Morten Messerschmidt ville bruge noget af sin energi på at påvirke de mange russere, der er i hans gruppe i Europarådet, for jeg synes, det lyder som en sang fra de varme lande, når man kommer og siger, at man har gjort ih og åh så meget, men desværre var det det forkerte udvalg i Dumaen og det ene og det andet.

Jeg tror, de fleste kendere af russisk politik vil vide, at hvis det var noget, man derovre satte sig for, kunne man meget hurtigt få ratificeret den protokol, men desværre blokerer man altså, og det er en væsentlig hindring for at få en mere effektiv Domstol.

Så diskuterer man netop nu i Europarådet koblingen til de nationale parlamenter, og det synes jeg der er god grund til at gøre. Jeg synes

også, der er god grund til, at vi også her i kredsen af europarådsmedlemmer i Folketinget, medlemmer af den parlamentariske forsamling, gør os umage for at styrke det. Det kan vi gøre på mange måder, bl.a. ved at sørge for, at de sager, der måske ikke har direkte relevans for det arbejde, vi selv laver i Folketinget, bliver forelagt de andre ordførere. Europarådet har f.eks. kørt en kampagne om voldsramte kvinder, som jeg synes burde have interesseret enhver socialordfører i Folketinget langt mere, end den har gjort. Vi har holdt en lille høring om det, hvor jeg var kontaktperson, og det er såmænd ikke nogen kritik – det skulle så lige være af mig selv for ikke at have bragt sagen nok frem – men jeg synes, det er et eksempel på, at Europarådet godt kan tage nogle initiativer, der kan slå igennem i de nationale parlamenter, men det kræver så, at vi er nogle, der bliver bedre til at bære fakelen videre.

Jeg synes også, at spørgsmålet om den CIA-sag, som har kørt, måske kan tjene som en slags forbillede. Vi har jo oplevet, efter at regeringen har strittet kraftigt imod og været meget sendrægtig, at den nu har anerkendt, at der rent faktisk også i en dansk kontekst er noget at undersøge, og en hårdt presset udenrigsminister har iværksat en undersøgelse af bl.a. nogle forhold vedrørende overflyvninger i Grønland. Hvis vi kigger tilbage på det sagsforløb, der har været, vil vi se, at det har været en ganske omfattende sag, hvor den danske regering i starten nærmest latterliggjorde os, der rejste den. Regeringen har også været meget sendrægtig i forhold til at meddele sig over for Europarådet og kommer så til sidst frem til den naturlige erkendelse, at der rent faktisk er så meget røg, at det var værd at undersøge, om der eventuelt skulle være en flig af en brand også på dansk territorium. Det synes jeg er stærkt, for det er et godt eksempel på, at en sag, der bliver rejst i Europarådet, bliver flyttet hjem i det nationale parlament og til sidst i forbindelse med en hasteforespørgsel fører til, at der rent faktisk iværksættes en undersøgelse. Det synes jeg sådan set tjener som eksempel til efterfølgelse.

Så var jeg i mine tidligere spørgsmål lidt inde på, at jeg synes, at redegørelsen går meget let og elegant hen over kritikken fra Europarådets menneskerettighedskommissær. Man gør en del ud af Tjetjenien, og det synes jeg er helt fornuftigt og helt rimeligt, for der er masser af grunde til at være opmærksom på situationen i Tjetjenien. Jeg kan godt forstå, man gør en del ud af den

kritik og den fokus, menneskerettighedskommissæren har haft på den konflikt, og jeg antyder ikke på nogen måde, at vi har forhold, der kan sammenlignes med, hvad der foregår i Tjetjenien, men jeg synes, det er centralt, at hvis vi skal holde fanen højt rundt omkring i verden i forhold til menneskerettigheder, er vi nødt til også selv at anerkende, når vi får kritik. Derfor synes jeg, det ville være stærkt, hvis vi i Folketinget kunne blive enige om det, man kunne kalde en lex Hammerberg, altså en lovgivning, et beslutningsforslag eller andet, som pålagde regeringen at rydde op, sådan at vi kan få en i hvert fald rimelig pletfri rapport fra menneskerettighedskommissæren næste gang, Danmark bliver besøgt.

Det ville jo f.eks. betyde, at 24-års-reglen som minimum skulle være en 21-års-regel, at den berømte 28-års-regel, som oplagt diskriminerer mellem statsborgere, fordi den handler om, at man bliver fritaget for de stramme familiesammenføringsregler, hvis man har haft statsborgerskab i mere end 28 år, ville blive fjernet, at der ikke skulle skelnes mellem børn, der er under 15, og børn, der er under 18, i forbindelse med familiesammenføring, og at den såkaldte 18-års-regel derfor skulle fjernes. Og det ville betyde, at man styrker den sociale kamp mod tvangsægteskaber, at Flygtningehjælpen og eventuelt Udenrigsministeriet kommer ind i Flygtningenævnet for at styrke retssikkerheden på asylområdet, at der findes et alternativ til at tilbageholde afviste asylansøgere i årevis i asylcentre, at starthjælpen bliver ophævet, og at der gives midlertidig opholdstilladelse til de ofre for menneskehandel, som samarbejder med de danske myndigheder, at der gives midlertidig opholdstilladelse til de udenlandske kvinder, som er ofre for vold i hjemmet, også selv om de ikke har opholdt sig i Danmark i mere end 2 år.

Kl. 16:04

Alle de her ting er helt relevante kritikpunkter, som menneskerettighedskommissæren har rettet mod Danmark, men der er det altså, at når det kommer til udlændingepolitikken, og når det kommer til flygtningepolitikken, er den danske regering fuldstændig immun over for kritik; der kan ikke sættes en finger på noget som helst; uanset om det er menneskerettighedskommissæren, FN, ECRI eller andre, der kommer, bliver kritikken fejlet af bordet. Og hvis man er rigtig uheldig, bliver der endda lavet en drejebog i regeringen, som gør, at den får ført krig mod bud-

bringeren i stedet for at forholde sig til budskabet.

Jeg synes, det er ærgerligt, og jeg synes, det svækker Danmarks rolle som forkæmper for menneskerettigheder rundt omkring i verden, at vi ikke er i stand til at tage mere præcist imod en kritik fra menneskerettighedskommissæren og rydde op i det rod, som regeringen selv har lavet.

Kl. 16:05

Formanden:

Tak. Der er korte bemærkninger. Den første er fra hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 16:05

Morten Messerschmidt (DF):

Nu er der jo et pudsigt sammenfald mellem de forslag, som hr. Østergaard og Thomas Hammerberg kommer med i forbindelse med dansk udlændingepolitik, og så det radikale partiprogram. Det er jo i sig selv lidt interessant. Og det er jo en spændende måde at føre politik på: Når man nu ikke kan overbevise vælgerne og får sit mandattal mere end halveret ved et folketingsvalg, jamen så kan man jo altid bare påberåbe sig, at det strider mod menneskerettighederne, og så på den måde få sin dagsorden sat igennem.

Jeg synes for det første, at det kunne være spændende at høre, hvordan hr. Østergaard forestiller sig det skal ske med hjælp fra Socialdemokraterne, som han jo i hvert fald i øjeblikket klamrer sig til.

For det andet vil jeg sige: Den kritik, som hr. Østergaard forsøger at rette mod Dansk Folkeparti i forbindelse med den negative foreningsfrihed, fatter jeg ganske enkelt ikke. Altså, Dansk Folkeparti støttede lovforslaget, da regeringen fremsatte det, og det var direkte afledt af den dom, der faldt ved Menneskerettighedsdomstolen. Og hvis vi skal lide under kritik for det, vil jeg også tillade mig at kritisere den radikale regering, der sad, da vi f.eks. blev dømt i Hauschildtsagen, og Poul Nyrup Rasmussen-regeringen, der sad, da vi blev dømt i blødersagen osv. Så hvis regeringen som sådan, og hvis regeringsflertallet som sådan skal have ansvaret, hver gang man bliver dømt ved Menneskerettighedsdomstolen, tror jeg rent faktisk, at Det Radikale Venstre er langt mere skyldig end Dansk Folkeparti, for de har desværre haft magten langt længere end vi.

Kl. 16:06

Formanden:

Det er ordføreren.

Morten Østergaard (RV):

Pointen var jo sådan set at svare på det, hr. Morten Messerschmidt sagde om, at her var der en situation, hvor et flertal i Folketinget var på gal kurs og fik en dom ved Menneskerettighedsdomstolen. Så har man ryddet op, men Dansk Folkeparti stod jo som garant for et fænomen, som viste sig at stride mod menneskerettighederne. Og det synes jeg da bare man må tage med ved at sige: Nå, vi kan også tage fejl; måske tager vi også fejl, når det drejer sig om 24-års-regel, 28-års-regel og asylansøgere, som jo ikke bare menneskerettighedskommissæren, men en perlerække af internationale, uafhængige institutioner har kritiseret.

Nu skal jeg i øvrigt i parentes bemærke, at man skal have fat i den fantasifulde kugleramme for at få det til at blive til mere end en halvering af Det Radikale Venstre ved sidste folketingsvalg, men lad nu det ligge. Det, jeg synes er problematisk ved hr. Morten Messerschmidts argumentation, er jo, at det godt kan være, at Det Radikale Venstre ikke kan finde flertal for sine synspunkter i det danske Folketing, men menneskerettighedskommissæren, som alene tolker i forhold til menneskerettighederne, er enig. Det er jo det, der er pointen. Og der er ingen andre lande i Europa og i EU, som behandler deres egne statsborgere så dårligt, som vi gør med de danske familiesammenføringsregler.

Derfor kan jeg sige, at det godt kan være, at vi har et særstandpunkt i det danske Folketing, men hvis man ser det i en europæisk kontekst, og det går jeg ud fra at vi gør, når vi diskuterer Europarådets virke, er det ikke os, der har et særstandpunkt, det har flertallet i Folketinget.

Kl. 16:08

Formanden:

Det er hr. Morten Messerschmidt for en sidste kort bemærkning.

Kl. 16:08

Morten Messerschmidt (DF):

Det er jo i sig selv pinligt at skulle sige, at Danmark behandler sine borgere ringere, end europarådsmedlemslandene generelt gør, eller at man ikke kan finde nogen, der behandler dem værre. Jeg ved, at hr. Østergaard også rejser i Østeuropa, ligesom jeg gør, og det vidner jo altså om den kulturradikale, fuldstændige mangel på almindelig sund fornøft og situationsfornemmelse, når man kan sige, at det forhold, at Danmark har en 24-års-regel, en 28-års-regel og andre ting, skulle være værre end de helt groteske

forhold, der findes i en række østeuropæiske lande.

Men hr. Østergaard smyger sig udenom. For hvis Dansk Folkeparti er ansvarlig for den manglende negative foreningsfrihed, op til vi blev dømt og ændrede loven, må Det Radikale Venstre jo også være ansvarlig for de grove brud på menneskerettighederne, der ligger i Hauschildtsagen med inhabile dommere; det er simpelt hen den radikale regerings skyld og der, svaret skal lægges – også i blødersagen med de alt for lange sagsbehandlingstider, for det var simpelt hen et regelsæt, som Det Radikale Venstre var garant for, lige indtil man blev tvunget til at ændre det af Menneskerettighedsdomstolen. Jeg vil spørge hr. Morten Østergaard, om det ikke er rigtigt.

Kl. 16:09

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:09

Morten Østergaard (RV):

Hr. Morten Messerschmidt efterlyste eksempler på, hvor vi var gået galt i byen. Og der må jeg bare sige, at selv om vi i Det Radikale Venstre har været imod eksklusivaftaler i lang tid, var de et godt eksempel. Der tabte vi en sag, og vi er selvfølgelig glade for, at der blev ryddet op i det.

Men det, diskussionen handler om, er: Er det klogere at ændre sin lovgivning, hvis man får den rådgivning, som vi f.eks. har fået af menneskerettighedskommissæren, inden man bliver trukket for Menneskerettighedsdomstolen, eller skal man i enhver henseende, som hr. Morten Messerschmidt foreslog, droppe kommissæren og så bare lade sagerne køre for domstolen, hvor vi ved at der både er 10 og 15 års ventetid?

Der er det, min pointe er, at det er bedre at lytte til de gode råd, så vi undgår at levere sager til menneskerettighedsdomstolen, end at vente, til dommen er faldet. Det er langt bedre at forebygge end at helbrede.

Så vil jeg i forhold til det her med familiesammenføringsregler, som var præcis dem, jeg nævnte, sige: Hvis vi tager kredsen af EU-lande, er der ikke noget land, som behandler deres egne statsborgere så dårligt, som vi gør i forhold til familiesammenføringer – de lande findes ikke. Og det er det, jeg siger er pointen: Vi har måske nok i Det Radikale Venstre et særstandpunkt her i Folketinget, men hvis ordføreren kigger ud i kredsen af EU-lande, er det flertallet i Folketinget, der står helt isoleret.

Formanden:

Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger, så jeg siger tak til hr. Morten Østergaard. Den næste ordfører er hr. Helge Adam Møller. Derefter er det hr. Frank Aaen.

Kl. 16:10

(Ordfører)

Helge Adam Møller (KF):

Der er måske nogle, i hvert fald af folketingsmedlemmerne, der kan undre sig over, hvorfor det er den konservative gruppeformand, der går på talerstolen. Men det hænger sammen med, at vi i gruppen er så uheldige, at vi i øjeblikket faktisk ikke har nogen blandt gruppens medlemmer, som er medlem af den parlamentariske forsamling. Derfor har det været en fornøjelse for mig i formandsstolen indtil for 10 minutter siden at høre, at stort set alle, der har talt om Europarådet fra talerstolen i dag, på den ene eller den anden måde har en personlig erfaring, og at mange har været medlem af den parlamentariske forsamling i Strasbourg i mange år. Men det har vi altså ikke, og så var der en, der skulle påtage sig opgaven. Den er jeg glad for, for når man kaster sig over noget nyt, lærer man jo altid noget, og det har jeg også gjort ved at læse udenrigsministerens redegørelse.

Nu kunne det selvfølgelig aldrig falde mig ind, i hvert fald ikke her fra talerstolen, at rose min egen udenrigsminister; det synes jeg ikke om. Så jeg kan bare tilslutte mig alle de gode bemærkninger, der er kommet fra de andre ordførere vedrørende selve redegørelsen, om omfanget, og at den er god og grundig. Det er jeg enig i.

Lad mig så bare knytte et par kommentarer til nogle af de vigtigste ting. Først en lille bitte smule om historien.

Da jeg begyndte at tale med en del både inden for og uden for Folketinget, var der faktisk nogle, der, når man sagde Europarådet, svarede, at det er noget med EU. Og det er det jo altså ikke, som det også er fremgået tydeligt af debatten. Jeg kan i hvert fald godt forstå forvekslingen, for vi har noget, der hedder Det Europæiske Råd, hvor alle statsministre sidder og træffer gode, dygtige og vigtige beslutninger. Og vi har Ministerrådet, hvor udenrigsministrene eller fiskeriministrene eller forsvarsministrene – eller hvem alle de 27 nu er – sidder.

Men Europarådet er altså noget helt andet, som det også er fremgået af en del af talerne. Det er en organisation, der har 60-års fødselsdag næ-

ste år. Oprindeligt startede den med bare 10 lande, og Danmark var et af de lande, der var med fra starten ligesom vores broderlande Sverige og Norge. Og så var der England, Frankrig, Italien og Benelux-landene, og så har vi vel stort set de 10 lande. Men i dag er vi altså oppe på 47 lande, hvor det seneste land, der kom til for mindre end et halvt års tid siden, er Montenegro. Så det er stort set det, man kan kalde for det gamle Europa og det nye Europa. Der mangler et par stykker, men det er alle dem, der går ind for, at Europa skal være et samarbejde mellem demokratiske lande.

Europarådet beskæftiger sig med mange ting: Man beskæftiger sig med minoriteter, med kultur, med uddannelse, med sundhed og med miljø. Men det er ikke kerneopgaverne. Kerneopgaverne er demokrati, menneskerettigheder og at udvikle de 47 lande til retssamfund.

Lad mig som konservativ ordfører komme med bare tre ting, som jeg godt vil knytte et par kommentarer til.

Den ene er selvfølgelig, som næsten alle andre har været inde på, Menneskerettighedsdomstolen. Det er jo et voldsomt problem, at man – så vidt jeg kan se – i øjeblikket har ca. 103.000 klager liggende. 103.000 klager! Det er mange, og det skal selvfølgelig sammenholdes med, at de 47 lande tilsammen udgør 800 millioner mennesker, så det er altså én klage for hver 8.000 – der er noget at komme igennem. Og derfor er det jo selvfølgelig sørgeligt, uacceptabelt, og hvad man ellers kan bruge af udtryk, at vi ikke kan få alle 47 lande med til at vedtage den reform, som man har snakket om i de sidste 4 år – det er den, der også hedder protokol 14 – men som et enkelt land modsætter sig og ikke vil ratificere; det er Rusland.

Derfor beder jeg alle gode kræfter, uanset om man er til højre eller til venstre for midten, minister eller ikke minister, om, at vi i de forsamlinger, hvor vi møder russere, specielt parlamentarikere, hver især prøver at sige, om de nu ikke kan ændre det. Om ikke før, så efter det kommende valg. For det vil jo betyde, at den sagsmængde, som er uacceptabelt stor, begynder at gå den rigtige vej, nemlig nedad, dels ved at der tilføres flere ressourcer – og det er Det Konservative Folkeparti selvfølgelig med på – dels ved at lave nogle af de forenklinger, som der er lagt op til.

En af de ting, som jeg har bidt mærke i, og som vi konservative også synes er rigtig, er, at man indfører en bestemmelse, hvor der står, at en klage ikke kan indgives, hvis klageren ikke

har lidt nogen ulempe af betydning. Det må vel trods alt være rimeligt. Det vil sige, at hvis klageren har været igennem en byret og en landsret eller Højesteret – eller hvad det nu hedder i de øvrige lande – og ikke har lidt væsentlig ulempe, siger man, at sagen må stoppe her. Hvis vi ikke er villige til det – og det har Danmark jo altså været hidtil – kan sagsmængden næsten kun gå én vej, og det er opad.

Det andet, jeg godt vil fremhæve, og det har jeg også lyttet til med stor interesse, er den parlamentariske forsamling i Strasbourg, hvor man mødes 2-3 gange om året. Som sagt har jeg aldrig været der, men når jeg læser, hvad der står, og hører de forskellige ordførere, minder den utrolig meget om det, der hedder NPA, dvs. NATO's parlamentariske forsamling. Jeg har enkelte gange hørt nogen sige, om ikke det bare er en snakkeklub – og det er der sikkert også nogle der mener. Jo, det er det også, men det er faktisk en af de vigtigste funktioner – specielt i de sidste 10-15 år, hvor der er kommet nye lande med, lande, som gik fra diktatur, som ikke var vant til at have et demokrati, og som ikke var vant til at have et flerpartisystem osv. Det, at de blev påvirket af mennesker fra Island, fra Sverige, fra Tyskland, fra Frankrig, fra Grækenland, fra Danmark og fra andre lande, har været med til at gøre deres udvikling langt hurtigere. Det har jeg mærket i NATO's parlamentariske forsamling, og jeg er absolut overbevist om, at det er nøjagtig den samme proces, der foregår i Strasbourg.

Den tredje og sidste ting, som fremgår af rapporten, og som jeg vil sige noget om, fordi den nok er et problem, er overlappningen. Jeg nævnte selv alle de opgaver, som Europarådet har, og hvor der er tre kerneområder foruden en række andre områder. Mange af dem er de samme opgaver, som også OSCE beskæftiger sig med. Der er også noget, som EU beskæftiger sig med, og enkelte steder er der sågar også noget, som FN beskæftiger sig med, bl.a. i det initiativ, der hedder Civilisationernes Alliance.

På den ene side kan man sige, at det er godt, at der er mange, der beskæftiger sig med det samme problem. På den anden side er det også godt indimellem at koncentrere det. Og derfor tror jeg, at det er en vigtig opgave, også i Europarådet, at man koordinerer med de øvrige og siger: Her er det, der for os er kerneområderne; det er det, vi koncentrerer os om; og at man ikke laver spildt arbejde, men spørger: Hvad tager EU sig af og hvad tager OSCE sig af?

Det var de bemærkninger, jeg havde på vegne af den konservative folketingsgruppe.

Kl. 16:17

Formanden:

Tak til hr. Helge Adam Møller. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det i ordførerrækken hr. Frank Aaen.

Kl. 16:18

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Som andre ordførere er vi i Enhedslisten også meget positive over for det her samarbejde, som jo samler 47 lande, det vil sige langt over næsten det dobbelte antal lande i forhold til EU-kredsen, og dermed også hele Europa, lige med undtagelse af det mest udemokratiske land, Hviderusland. Vi synes, det er godt at have et sådant omfattende samarbejde, og vi synes, at den basis, der er for samarbejdet, nemlig så afgørende ting som menneskerettigheder, demokrati, mindretalsrettigheder og miljø, er meget tilfredsstillende.

Det er sådan, at Europarådet sammen med OSCE – der har samarbejdet om sikkerhed som sit område, og som dækker hele Europa plus USA og Canada – sådan set dækker de områder meget bredt, hvor der er brug for at have et internationalt samarbejde og et europæisk samarbejde. Efter vores opfattelse gør de to organisationer det på en mere visionær og mere grundlæggende rigtig måde end EU. For samarbejdet er uden den harmonisering og topstyring, som EU står for, og det er uden den mangel på demokrati, som EU står for. Desuden er samarbejdet uden den underordning af landene i forhold til et centrum i Bruxelles, hvor indbyggerne er underordnet samarbejdets relationer i forhold til grundloven for EU, nemlig varernes og pengenes frie bevægelighed.

Det er jo i virkeligheden det, der er forskellen på den ene side EU og på den anden side Europarådet og OSCE, som har menneskerettigheder, sikkerhed og miljø som deres grundlag, mens EU – for at sige det kort – har pengene og den grundlov, der siger, at man ikke på nogen måde må forhindre penge og varer og tjenesteydelser i at kunne bevæge sig frit hen over grænserne, uanset hvilke konsekvenser det har, som sit grundlag.

Vi har i Europarådet og i OSCE vedtagelser, hvor det afgørende er, at man diskuterer sig frem, til alle er enige. For Europarådets vedkommende har man en menneskeretsdomstol, som altså ikke har pengenes frie bevægelighed og det

materielle som sit udgangspunkt, men – kan man sige – har det enkelte menneskes rettigheder som sit udgangspunkt, som har demokrati og menneskeret som sin basis, og hvorudfra man agerer. Jeg synes, at det er – om jeg så må sige – meget sundere at have menneskets rettigheder og demokratiet som sin basis i stedet for at have penge og de store virksomheder som sit grundlag.

Europarådet arbejder altså ikke via direktiver, men via aftaler og en domstol, der sikrer, at aftaler om menneskerettigheder overholdes – i stedet for EF-Domstolen, som udbreder sig på alle livets områder, i det omfang den overhovedet kan få øje på en 5-krone. Det er et domstolssystem, der forbyder os at bestemme over vores miljøpolitik, fordi retten til at sælge varer er vigtigere end vores ret til at beskytte vores miljø. Det er vores skattepolitik, de blander sig i. Og det er vores måde at indrette velfærden på, de blander sig i, fordi EU ikke har miljø, velfærd og menneskerettigheder som sit grundlag, men altså hele tiden sørger for at sige, at hvis der er tale om en begrænsning i bankernes mulighed for at bruge et skattely, så er det ulovligt. Det er i en helt anden retning end det, som Europarådet står for.

Vi mener, at Europarådet og OSCE på mange måder er svaret på, hvordan man bør lave et internationalt samarbejde – i modsætning til det bureaukrati og det top-down-samarbejde, som EU er udtryk for.

Et af Europarådets områder er at bekæmpe tortur. Og det er ualmindeligt interessant, ikke bare for andre lande, men også for Danmark. Vi har i Danmark fået nogle regler, der betyder, at man kan udvise mennesker, der er anklaget for et eller andet. Det er ikke altid, at de får at vide, hvad de er anklaget for, men de er anklaget – det er helt kafkask. De kan blive dømt uden domstol, og det er efter vores opfattelse i sig selv en overtrædelse af menneskerettighederne. Og værre endnu: Vi har en regering, der ønsker at kunne sende disse mennesker, der ikke er dømt for noget, ud af landet, hvor de måske har boet i hele deres liv. Og så kan de blive udsat for tortur i det land, de bliver sendt til. Det er en overtrædelse af konventionerne mod tortur. Det er oplagte sager. Og har vi i dag sager, vi bliver kritiseret for i Europarådet, ja, så vil der komme flere. Det siger sig selv med den udvikling, der er i gang under den her regering, som altså planlægger at sende folk til lande, der bruger tortur. Man skal have et eller andet brev fra landet om,

at, nej, lige ham her torturerer vi ikke. Men de torturerer alle andre. Og selvfølgelig vil de også torturere dem, som vi sender ud, hvis vi, hvad jeg ikke håber, gør det – uanset hvad der er lavet af fine papirer.

Det gælder også de aftaler om, at vi kan samarbejde og udveksle oplysninger med lande, der bruger tortur, og som Danmark har indgået via Politiets Efterretningstjeneste og Justitsministeriet. Det vil sige, at Danmark altså har bragt sig i en situation, hvor vi anvender oplysninger, der er frembragt ved tortur. Der er i sig selv det problem, at oplysninger, der er fremkommet ved brug af tortur, er utroværdige. Alle, der har undersøgt sagerne bare lidt, ved, at de er utroværdige. Men de kan alligevel bruges i Danmark til at dømme et menneske til at blive sendt ud af landet, og – som jeg sagde før – blive udvist til et land, hvor der bruges tortur. Det er jo i sig selv fuldstændig horribelt. Men efter vores opfattelse er det også en overtrædelse af konventionerne mod tortur, at man bruger den form for tortur – uanset om en oplysning så skulle være korrekt.

Der er masser af sager, hvor et land som Danmark også har meget brug for at have et europaråd og en menneskerettighedsdomstol til at holde øje med, om vi opfører os ordentligt, og som vi bør. Derfor er det også underligt, at man ikke i den rapport, vi har fået i dag, nævner den kritik, der er kommet for overtrædelse af menneskerettighederne.

Kl. 16:24

Via Politiets Efterretningstjeneste og justitsministeren er Danmark indgået i planer om, at vi kan samarbejde om udveksling af oplysninger med lande, der bruger tortur. Det vil altså sige, at Danmark har bragt sig i en situation, hvor vi anvender oplysninger, der er frembragt ved tortur, og det giver i sig selv det ene problem, at oplysninger, der er fremkommet ved brug af tortur, er utroværdige; det ved alle, der har undersøgt sagerne bare en smule. Men de kan alligevel bruges i Danmark til at dømme et menneske til at blive sendt ud af landet og, som jeg sagde før, blive udvist til et land, hvor der bruges tortur. Det er jo i sig selv fuldstændig horribelt, men efter vores opfattelse er det også en overtrædelse af konventionerne mod tortur, at man bruger den form for torturhæleri, uanset om en oplysning skulle være korrekt.

Der er masser af sager, hvor også et land som Danmark har meget brug for, at Europarådet og Menneskerettighedsdomstolen holder øje med, om vi opfører os ordentligt, opfører os som vi

bør. Derfor er det jo også underligt, at man i den rapport, vi har fået i dag, ikke nævner den kritik for overtrædelse af menneskerettighederne, der er kommet. Den må man da tage meget mere alvorligt end efter det, vi har kunnet høre, for hvordan skulle andre lande, som vi kritiserer på baggrund af oplysninger og det, der er blevet udredt i Europarådets regi, tage den kritik, der kommer ad den vej, alvorligt, hvis Danmark siger: Jamen når det er os, der kritiseres, tager vi os ikke af det. Vi nævner det ikke engang op til en debat i Folketinget om Europarådets virksomhed.

Så er der spørgsmålet om CIA's hemmelige flyvninger med illegale fanger, der ikke er dømt. I mange tilfælde kender vi ikke engang deres navne, vi ved, de bliver sat i nogle fængsler, vi heller ikke kender enten eksistensen eller beliggenheden af, og vi ved, at de i mange tilfælde også er sendt til lande, hvor de bliver udsat for tortur. Her må man jo undre sig over, at regeringen i den rapport, den er kommet med i dag, hele tiden bruger udtrykket »påståede fangeflyvninger«. Jamen USA har indrømmet, at de har fundet sted, og hvordan kan man så bruge ordet »påståede«? Det kunne jeg godt tænke mig at få at vide af ministeren, for man kan ikke sige påstået om noget, som landet, altså gerningsmanden, selv har indrømmet er sket. Jeg synes, det er en undervurdering af Folketinget.

Så vil jeg sige, at når det er kommet lidt mere fyldigt med end tidligere, er det jo selvfølgelig i erkendelse af, at man ved, man har et problem. De undersøgelser, som Europarådet tidligere har lavet af spørgsmålet, har Danmark jo kun meget modstræbende og ufyldstgørende bidraget til, og man har sagt, at der ikke er noget at komme efter. Men nu har man altså indset, at Danmark også har et problem, og derfor – og det er vi selvfølgelig glade for – er der også igangsat en dansk undersøgelse af de CIA-flyvninger, som er en del af hele Guantánamo-komplekset med mishandling og forsvinden af fanger.

Jeg skal slutte af med at sige, at efter valget er jeg selv kommet ind i Europarådets arbejde, men har endnu ikke haft tid til at deltage i nogen af møderne. Men det ser jeg meget frem til at kunne gøre, ikke mindst i møderne i den komité, jeg er med i, som har at gøre med ligestilling mellem mænd og kvinder og ligestilling mellem forskellige andre grupper. Det synes jeg selv er enormt spændende, også fordi jeg arbejder med det her i Folketinget i Det Politisk-Økonomiske Udvalg, der jo har ligestilling som sit

område, så derfor ser jeg frem til også på den måde ikke bare at kunne fortsætte det, vi f.eks. har været med til angående CIA-flyene, hvor Enhedslisten jo har været den drivende kraft bag, at der overhovedet er sket undersøgelser her i Danmark, men også i det arbejde om ligestilling, som foregår i Europarådets regi. Det ser jeg meget frem til.

Kl. 16:28

Formanden:

Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger, så tak til hr. Frank Aaen.

Næste ordfører er hr. Jørgen Poulsen.

Kl. 16:28

(Ordfører)

Jørgen Poulsen (NY):

Jeg vil også sige tak for redegørelsen, som jo er både sober og informativ, om Europarådets arbejde.

Jeg hæfter mig især ved, at det jo stort set er positiv læsning. Men det står jo rimelig klart, at man skal gøre en hel del for at styrke samarbejdet mellem Europarådet og de andre internationale organisationer, altså EU, OSCE og FN. I hvert fald står det rimelig klart, at man bliver nødt til at sætte større fokus på koordineringen af det multilaterale samarbejde for at undgå de overlappinger, som vi ser.

Det er også vigtigt at arbejde med at udvikle de instanser, som har til formål at yde teknisk bistand og rådgivning til svage demokratiske strukturer, og at de løbende evalueres og forbedres. Når det er sagt, synes jeg også, som andre ordførere har været inde på, at det også er vigtigt, at mere veletablerede demokratier som vores eget også kan tåle at tage imod både råd og kritik og gøre noget ved det og ikke bare vrisse ad afsenderen af kritikken.

Jeg vil også lige sige et par ord om Menneskerettighedsdomstolen; her tænker jeg især på den igangværende effektiviseringsproces af Menneskerettighedsdomstolen og de mange sager, som venter, og jeg vil også med stor beklagelse pege på Ruslands forhold til underskrivelsen af protokol 14.

Det er jo ganske interessant, at den tidligere domstolspræsident direkte har beskyldt Menneskerettighedsdomstolen for selv at krænke menneskerettighederne, simpelt hen fordi domstolen bruger alt, alt for lang tid på at afgøre og afslutte sagerne. Men jeg vil også pege på, at det er under al kritik, at russerne fortsat blokerer for en effektivisering af domstolen – med stor sandsynlighed vel nok, fordi den bliver brugt så flit-

tigt, når det gælder russiske forhold og russiske overgreb i Tjetjenien, kan man vel nok sige. Rusland har på helt brutal og blodig vis undertrykt den tjetjenske befolkning og indsat et rent banditstyre, som fortsætter undertrykkelsen. Bl.a. skrigr behandlingen af fanger jo direkte til himlen.

I vores parti er vi meget glade for Europarådets arbejde, og jeg tror, jeg vil nøjes med at sige, at Ny Alliance mener, at Danmark skal være så aktiv, som vi overhovedet kan, for at fremme menneskerettighederne. Derfor betragter vi som sagt Menneskerettighedsdomstolens effektivitet som noget helt afgørende for succes for den fremtidige indsats i Europarådet.

Kl. 16:32

Formanden:

Tak til hr. Jørgen Poulsen. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger.

Så er det udenrigsministeren.

Kl. 16:32

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg vil godt takke ordførerne for deres bemærkninger og spørgsmål. Jeg er glad for, at vi igen i år har mulighed for at drøfte udviklingen i Europarådet og dermed sætte fokus på denne meget vigtige organisation, der nu har stor betydning for 800 millioner europæere, som er omfattet af Europarådet.

Jeg synes også, at de udtalelser, der er kommet fra medlemmerne i Europarådet, som selvfølgelig også er medlemmer af Folketinget, viser, hvor engagerede de danske parlamentarikere er i Europarådets arbejde. Det har vi tradition for, og jeg er glad for, at man går så kraftigt til den. Det er forskellige ting, man har interesseret sig for her i debatten, og det er klart, at som politikere har vi jo også forskellige interesserområder, vi dækker her, og som vi også dækker i Europarådet. Det er jo med til at forny Europarådet, og det giver hele tiden bidrag til nye udfordringer til Europarådet, og der kommer nye øjne på Europarådet ind i Europarådet.

Derfor er det jo også sådan, at man diskuterer prioriteringen, og hvordan man effektivt udnytter ressourcerne. Det diskuterer man hele tiden i Strasbourg, og et af de områder, hvor vi hele tiden ønsker ressourcerne styrket, er jo præcis Menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg, som er et kerneområde for Europarådet. Den er jo blevet forsinket af 100.000 sager, der ligger og venter på at blive behandlet, og den er også kommet op med en effektivisering, som har fremmet arbejdet noget, forbedret økonomien

noget, men det vigtige er jo, at vi kommer videre til protokol 14, og det skal jeg komme tilbage til.

En anden ting, som er vigtig i Europarådets arbejde netop i dag, netop i disse år, er den interkulturelle dialog, hvor Europarådet jo med sin Venedigkommissionen er med til at fremme demokrati, og man rådfører sig så også rundt omkring i verden hos Venedigkommissionen, som er Europarådets, og der efterlyser man jo så Europarådets ekspertise vedrørende menneskerettigheder, retssamfund og demokrati.

Europarådet er altså også med i forbindelse med Alliance of Civilisations eller den interkulturelle dialog for at forhindre overflødige spændinger mellem kulturerne og spændinger, som kunne være undgået.

Det er også rigtigt, som der er lagt vægt på her, at alle Europarådets lande monitoreres med hensyn til at overholde forpligtelserne, og vi synes også, det er fint, at vi er omfattet af dette.

Der vil jeg godt sige med hensyn til ECRI, at vi ikke har skudt ECRI sønder og sammen, men vi har jo påpeget ECRI's meget, meget dårlige research og meget lemfældige omgang med kendsgerningerne, og det er jo præcis også derfor, at ECRI har lavet sine procedurer om. Det ville man jo ikke have gjort, hvis ikke vi havde ret i at påpege det. Så derfor var det nok ret vigtigt, at Danmark rejste denne debat, altså, disse urørlige institutioner kan jo blive så urørlige, så de ikke ved, hvad de rører ved. Og derfor kom de til at røre lidt forkert rundt i gryden fra ECRI's side, og der var der jo så flertal for den danske kritik, og derfor har ECRI jo så også selv ændret sine arbejds måder.

Vi diskuterer også, hvordan Europarådet skal arbejde i fremtiden. Vi har jo efterhånden, som hr. Helge Adam Møller var inde på, mange overlappende institutioner i Europa, og det er rigtigt, for der er OSCE og Europarådet, som har meget tætte relationer og meget overlappende funktioner. Og der må vi jo som i OSCE-debatten præcisere, hvor OSCE gør størst gavn, og hvor Europarådet gør størst gavn.

Det er også vigtigt at diskutere, da der jo er parlamentariske forsamlinger begge steder, og der er det jo vigtigt med den parlamentariske forsamlings diskussioner. Jeg er helt enig i de bemærkninger, der er faldet om det, for derved holder man jo fokus på området. Jeg er klar over, at man for nylig har diskuteret Armenien, og det var også temmelig vigtigt, at man fik diskuteret Armenien, og jeg sætter pris på det. Man har også diskuteret Rusland. Man diskuterer de

frosne konflikter, og det er meget vigtigt, for derved vil et land hele tiden være under opsyn, også politisk-demokratisk opsyn, i kraft af debatterne.

Så har der været diskuteret den her aftale, som EU nu kan få, efter vi har vedtaget Lissabontraktaten i dag, og hvis alle er lige så kloge som Danmark i EU, bliver det jo inden året er omme, at EU så kan tiltræde Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. Jeg forstår ikke rigtig, at man skal være ked af det. Tværtimod betyder det jo, at man får styrket beskyttelsen af borgerne, fordi så kan der også blive klaget til Strasbourg over afgørelser truffet af EF-Domstolen i Luxembourg. Det er da at udvide menneskerettighederne og styrke menneskerettighederne i Europa. Det er på dette punkt, at EU's tiltrædelse af menneskerettighedskonventionen i fremtiden vil betyde en vigtig forskel. Det var jo så også det, man var enige om på Europarådets topmøde i maj 2005, nemlig at EU's tiltrædelse af den konvention ville være en fordel – altså Europarådet sagde selv, at det ville være en fordel.

Så vil jeg vende tilbage til budgetproblemerne med Domstolen. Det er vigtigt, at budgettet bliver bragt op. Danmark er også villig til at levere mere. I det hele taget leverer Danmark jo også til Europarådet et par hundrede millioner kroner mere næste år, end vi gjorde sidste år. Men der har vi altså problemer med Rusland, som ikke vil ratificere protokol 14, og jeg er enig med alle de medlemmer af Europarådet, der fra talerstolen her har kritiseret den russiske attitude. Det er meget vigtigt, og det var en af grunde til, jeg sad i Europarådet, da vi vedtog optagelsen af Rusland, og det var faktisk meget, meget på vippen, om vi ville, og det var jo kun med det argument, som den russiske menneskerettighedskommissær fra Tjetjenien, Kovaljov, sagde til os: Optag Rusland, fordi så kan man klage over Rusland til Menneskerettighedsdomstolen. Så det var noget af det mest afgørende for menneskerettighedsforkæmperne i Rusland, nemlig at vi optog Rusland, for derved ville Menneskerettighedsdomstolen virke der, og derfor kan det ikke nytte noget, at Rusland prøver at blokere effektiviteten af Menneskerettighedsdomstolen. Angela Merkel har jo opfordret Rusland til det, vi opfordrer Rusland til det, og vi mener, det er vigtigt.

Kl. 16:37

Fru Pernille Frahm fremhævede med rette udviklingsbanken. Det var noget af det nye. Det

er første gang, den er diskuteret her i salen, og jeg synes, det er fuldstændig rigtigt at få mere lys på udviklingsbanken, for alle de oplysninger, fru Frahm gav, var jo rigtige, altså, den udvikler mere Vesteuropa, end den udvikler det gamle Østeuropa, på trods af at man skulle synes, at opgaven mere var at udvikle det gamle Østeuropa end at fortsætte udviklingen af det gamle Vesteuropa.

Så jeg er enig med fru Frahm i, at der skal flere penge mod øst, og der skal mere information om banken, men selvfølgelig skal den jo ikke være nødlidende. Den skal sørge for, at den kan få pengene tilbage. Så jeg er glad for, at Danmark sætter fokus på det, og jeg håber også, at det sker i den parlamentariske forsamling.

Ja, så tror jeg ærligt talt, jeg har været inde på ting med hensyn til CIA, og der vil jeg bare sige til hr. Morten Østergaard, at det jo ikke var PACE, den parlamentariske forsamling, som var udslagsgivende for, at vi satte vores undersøgelse i gang. Det var jo, at DR Dokumentar kom med nogle oplysninger, som vi tilsyneladende ikke kendte. Den parlamentariske forsamling har jo ikke påpeget noget som helst, vi ikke kendte, men DR's dokumentarprogram kom frem med ting, som vi synes skulle have en nærmere undersøgelse. Men det er da fint nok at diskutere CIA, og igen der vil jeg honorere Europarådets parlamentariske forsamling. Jeg synes, det er fint, det er gjort. Jeg synes, det er fint, at parlamentarikerne i Europarådet tager de emner op, som har europæisk interesse, tværgående interesse, hvor man skal have sikkerhed for, at vi alle sammen handler korrekt og i overensstemmelse med vores politiske målsætninger og grundlag. Så det skal man kun have tak for at man har gjort. Men jeg vil bare sige, at det var DR Dokumentar, der udløste vores undersøgelse.

Kl. 16:39

Formanden:

Ja tak. Der er korte bemærkninger, først fra hr. Morten Østergaard.

Kl. 16:39

Morten Østergaard (RV):

Så kan man jo spørge sig selv, om DR Dokumentar havde kastet sig ud i en sådan dokumentarudsendelse, hvis ikke nogle andre havde rejst spørgsmålet. Men det bliver nok sådan lidt smag og behag at få analyseret.

Jeg vil gerne spørge udenrigsministeren, om ikke det er lidt billigt, at man i redegørelsen ikke har fundet plads til den kritik, vi har fået af

menneskerettighedskommissæren. Altså, man nævner den ros, vi har fået, og det er jo helt berettiget, for der er sket nogle ændringer, men man kan altså ikke i en ellers relativt lang redogørelse finde plads til at beskrive de klare kritikpunkter, der er kommet, ikke mindst på udlændinge- og asylområdet. Der vil jeg bare spørge ministeren, om det ikke er en undladelsessynd, der ikke burde have fundet sted, at man altså på den måde forsøger at feje kritikken ind under gulvtæppet.

Kl. 16:40

Formanden:
Ministeren.

Kl. 16:40

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):
Det vil jeg gerne svare ja til. Det er ikke et forsøg på at feje noget ind under gulvtæppet, det er en redaktionsproces. Vi skriver jo, at der har været kritik, og vi kunne derefter godt i parentes have nævnt 24-års-regelen, hævnningen af aldersgrænsen, afviste asylansøgere interneringsvilkår og ligestillingspolitikken på Grønland og Færøerne. Det kunne selvfølgelig have været nævnt. Når man siger, der er en kritik, kan man også godt nævne, hvad den gik ud på. Det er jeg ikke uenig i.

Kl. 16:40

Formanden:
Hr. Morten Østergaard.

Kl. 16:40

Morten Østergaard (RV):
Jamen det er jeg glad for. Klart nok kan jeg næppe opfatte det som et tilsagn om, at man tager kritikken til efterretning og har tænkt sig at lave en hel masse om, men det må vi så diskutere i en anden sammenhæng.

Jeg vil gerne spørge udenrigsministeren, om han deler min bekymring for situationen i Middelhavet med Europas bådflygtninge, hvor forholdene altså er af en meget voldsom karakter. Nu går vi igen ind i en sejlsæson, hvor bådene vil lægge fra land, ikke mindst fra Libyen, hvor vi ved der er en stor industri, som bare står klar til at sælge både til stakkels mennesker, der er på flugt på tværs af et helt kontinent, og som sætter deres liv på spil i overfyldte både hen over Middelhavet. Deler udenrigsministeren den bekymring, og kunne Danmark eventuelt spille en forstærket rolle i et forsøg på at undgå, at menneskeliv går tabt ved den her trafik?

Kl. 16:41

Formanden:
Ministeren.

Kl. 16:41

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Også dér er vi enige. Det er også noget, der optager os meget i EU. EU har jo en samarbejdsaftale på migrationsområdet med de nordafrikanske lande og de vestafrikanske lande for præcis at undgå den situation. Så sejler de til De Kanariske Øer fra Vestafrika, men ellers sejler de til Malta og Lampedusa, hvor disse mennesker altså simpelt hen drukner til havs eller alligevel skal vises tilbage igen. De vil ikke få lov til at blive indvandrere i Italien eller på Malta. Det er jo en tragisk situation, så derfor ser vi på den i EU og har lavet aftaler, men det er da helt givet, at man også i Frontexsamarbejdet kan lave noget. Så ja, man kan eventuelt godt lave noget. Vi er i forvejen ude ved Afrikas Horn med to skibe, så det er jo begrænset, hvor meget vi kan, men det er da bestemt et prioritetsområde, det er relevant at se på.

Kl. 16:42

Formanden:

Ja tak. Så er det hr. Mogens Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 16:42

Mogens Jensen (S):

Jeg synes, det var fint at høre udenrigsministeren yderligere understrege – det står også i redogørelsen – at Danmark er til sinds at gå forrest med hensyn til at sikre Europarådets økonomi. Vi kan tale nok så meget om, hvor gavnligt og godt arbejdet er, men vi kan jo også se, at der allerede for 2010 er store økonomiske problemer i Europarådet, hvis ikke der findes en økonomisk løsning.

Men det, jeg ville spørge ind til, var, om udenrigsministeren deler hr. Morten Messerschmidts betragtning om menneskerettighedskommissæren, nemlig at det nærmest er en lidt ligegyldig embedsmandsagtig institution, som ikke har betydning for Europarådets arbejde. Deler udenrigsministeren den opfattelse?

Kl. 16:43

Formanden:
Ministeren.

Kl. 16:43

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg deler ikke den opfattelse. Menneskerettighederne er noget af det centrale at beskytte og holde øje med for Europarådet, for Europarådet blev faktisk dannet for at sikre demokrati og menneskerettigheder i Europa. Det var en lille klub, der hang ude på det euroasiatiske kontinent, da det startede i 1948, 1949, 1950. Her var

man altså kun 10-13 lande, og nu er det altså blevet hele Europa. Det viser, hvordan det har bevæget sig. Det var jo for at beskytte og sikre menneskerettighederne i Europa efter den forfærdelige anden verdenskrig og efter de totalitære systemers sammenbrud. Så selvfølgelig er det vigtigt, og det er vigtigt, at vi hele tiden holdes til ilden.

Jeg synes også, det er vigtigt, at vi har det udvalg, som uanmeldt kan komme på besøg i fængslerne for at se, hvordan vilkårene er, så vi hele tiden sørger for, at standarden i Europa er god, og at vi kan se os selv i spejlet som ansvarlige mennesker, når vi går i seng om aftenen. Jeg holder også selv møde med menneskerettighedskommissæren, når han er, og når jeg har tid, for selvfølgelig skal vi da tage det arbejde alvorligt.

Men vi skal selvfølgelig også hjælpe med til at sikre, at de ikke begår primitive fejl eller slysker med det. Jeg har jo f.eks. også haft besøg af generalsekretæren fra OIC, Den Islamiske Samarbejdsorganisation, for man kan være rystet over, hvad nogle får ud af det bagefter. Så der skal være den kontrolmekanisme, så de ikke bare skriver hvad som helst, og så det også når tilbage igen, så man kan sige: Det her har du altså misforstået, kammerat. Ellers gavner det jo ikke nogen.

Kl. 16:44

Formanden:

Hr. Mogens Jensen for en sidste bemærkning.

Kl. 16:44

Mogens Jensen (S):

Jeg er naturligvis enig med udenrigsministeren i, at vi også må have en ordentlig standard i arbejdet, også det researcharbejde, der blev lavet for menneskerettighedskommissæren. Men jeg vil godt spørge udenrigsministeren, om der er nogle af de forslag og anbefalinger, som kommissæren er kommet med til Danmark, som udenrigsministeren mener har været berettiget, og som der er behov for at Danmark får taget fat på.

Kl. 16:45

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:45

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Vi har jo lov til at være politisk uenige med menneskerettighedskommissæren. Vi synes jo, at han går ind i et politisk område, som ikke har så meget med menneskerettighederne at gøre. Man kan selvfølgelig altid lægge menneskerettig-

hedssynspunkter ind over, men det er egentlig ikke menneskerettigheder, det drejer sig om efter vores opfattelse. Derfor har vi lov til at være uenige med ham, og mange af hans anbefalinger agter vi ikke at følge. Men f.eks. med hensyn til afviste asylansøgere har vi jo netop set, hvordan nogle af disse familier nu er blevet huset uden for flygtningelejrene, og det var en ting, han pegede på.

Kl. 16:45

Formanden:

Så er det hr. Morten Messerschmidt for en kort bemærkning.

Kl. 16:45

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Det, der får mig til at tage ordet, er det spørgsmål, som hr. Mogens Jensen stillede til udenrigsministeren, og selvfølgelig det deraf afledte svar. Jeg må spørge udenrigsministeren, om ikke han er enig i, at menneskerettighedskommissærens arbejde er præget af en nærmest fakultativ tilgang til menneskerettighedsbevogtningen i Europa i modsætning til Menneskerettighedsdomstolen, som jo meget konsekvent behandler alle sager. Nogle sager bliver så formelt afvist osv., men alle sager bliver i et eller andet omfang realitetsprøvet, og derfor er beskyttelsen af menneskerettighederne ved Menneskerettighedskommissionen i virkeligheden ganske begrænset. Det var sådan set det, jeg forsøgte at præcisere i mit ordførerindlæg. Så er udenrigsministeren ikke enig i, at det organ, der beskytter menneskerettighederne i Europa, altså ikke er den her politisk udpegede kommissær, men Menneskerettighedsdomstolen?

Kl. 16:46

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:46

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det er jo oplagt, at domstolen er sværvægteren i det system. Vi følger alle sammen domstolen, hvorimod man ikke er forpligtet til at følge kommissæren. Han kan give anbefalinger, domstolen giver domme, så der er jo ikke tvivl om, at domstolen er sværvægteren i det europæiske menneskerettighedsarbejde. Men det betyder jo ikke, at det er ligegyldigt, hvad man får af anbefalinger fra menneskerettighedskommissæren. Det kan man så diskutere, det gør vi jo også her i salen, og det gør vi i offentligheden. Man får altså en udefra til at se på ens system, og så kan man vurdere, om disse vurderinger udefra påvirker en, eller om man siger, at det har han mis-

forstået, eller at det behøver han ikke blande sig i.

Kl. 16:47

Formanden:

Hr. Morten Messerschmidt for en sidste bemærkning.

Kl. 16:47

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg er glad for det svar.

Nu bevæger jeg mig i virkeligheden ind på et felt, som man skal holde sig fra, nemlig en sammenblanding af magtdelingen. Men hvis nu man skulle se på de kritikpunkter, som menneskerettighedskommissæren bringer af Danmark, tror udenrigsministeren så, at en prøvelse af de sager ved Menneskerettighedsdomstolen ville føre til, at Danmark ville blive dømt? Nu ved jeg godt, at udenrigsministeren ikke er dommer, men derfor må han alligevel have en holdning til, om man ikke – hvis de her sager, som kommissæren altså peger på, ville kunne føre til, at Danmark blev dømt – så skulle reagere på det i et andet omfang end det, regeringen lægger op til. Det, jeg selvfølgelig sigter til, er, at der er en helt anden vurdering af grovheden af, hvor meget man kan tillade sig, og det, som man i Menneskerettighedsdomstolen kalder the margin of appreciation. Der er en meget stor forskel mellem det, som kommissæren lægger til grund, og det, som domstolen lægger til grund.

Kl. 16:48

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:48

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det er et hypotetisk spørgsmål, jeg ikke vil rode mig ind i, for det er jo et rigtigt studenterspørgsmål. Så det synes jeg ikke jeg vil rode mig ind i, men jeg kan gøre opmærksom på et område, hvor der har været virkning. Det er, at man anbefalede en ratificeret konvention om menneskerhandel. Vi er jo kraftigt imod menneskerhandel, og der kan jeg sige, at regeringen ratificerede den den 19. september, og at konventionen er trådt i kraft fra februar i år. Det er et eksempel på samarbejde mellem menneskerettighedskommissær og regeringer, som har fremmet indsatsen.

Kl. 16:48

Formanden:

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til udenrigsministeren.

Hermed er forhandlingen sluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 172:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner. (Indførelse af mulighed for at gøre en del af statstilskuddet til kommunerne betinget).

Af velfærdsministeren (Karen Jespersen).
(Fremsættelse 28.03.2008).

Kl. 16:49

Forhandling

Formanden:

Jeg kan oplyse, at finansministeren her er fungerende velfærdsminister på grund af velfærdsministerens sygdom.

Forhandlingen er åbnet, og første ordfører er hr. Erling Bonnesen.

Kl. 16:49

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

De danske kommuner har aldrig været større og stærkere, end de er i dag. Kommunerne står for store dele af den danske velfærd, og deres budgetter er da også større end nogen sinde før.

Men det er vigtigt at holde økonomien på sporet, og det er derfor, vi har økonomiaftalerne mellem regeringen og kommunerne, således at kommunernes økonomi ikke løber af sporet.

Det er dog en forudsætning, at aftalerne bliver overholdt, og desværre har det ikke altid været tilfældet, og det vil regeringen lave om på ved at tilpasse det, således at der bliver incitamenter for kommunerne til at leve op til deres ansvar og overholde aftalerne.

Med lovforslaget her, L 172, justeres aftalesystemet for den kommunale økonomi, således at en del af balancetilskuddet på op til 1 mia. kr. kan gøres betinget af, at kommunerne budgetterer i overensstemmelse med det aftalte. Det betingede balancetilskud udbetales kun, såfremt de kommunale budgetter under et lever op til de aftalte rammer for den kommunale økonomi.

Hvis det budgetterede udgiftsniveau derimod overstiger det aftalte niveau, kan finansministeren bestemme, at en tilsvarende del af det betingede balancetilskud ikke bliver udbetalt. Det giver kommunerne som helhed et incita-